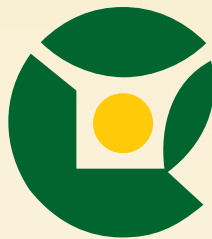

НАЦИОНАЛЕН
ДОБЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2018 г.

От началото на дейността си до приключване на суаповата сделка "Дълг срещу околна среда" НДЕФ е финансирал 100 инвестиционни проекта, предоставяйки над 26 500 000 лв. Благодарение на това фондът изигра ролята на решаващ фактор за мобилизирането на финансови средства (още над 115 100 000 лв.) от други, предимно международни източници за реализиране на проекти за опазване на околната среда в България.

В края на 2011 г. бяха финализирани две сделки за продажба на Предписани емисионни единици с Република Австрия в съответствие с чл. 17 на Протокола от Киото. По двете сделки са изпълнени 45 публични проекта на обща стойност 32 937 914 лева. Финансовото участие на НДЕФ възлиза на 27 147 227 лева. Финансирани са по правилата за минимална държавна помощ и два проекта за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници. Финансовото участие на фонда за тях възлиза на 757 062 лева.

От март 2015 г. НДЕФ изпълнява Инвестиционна програма за климата (ИПК), финансирана на основание решение на Министерския съвет съгласно § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Програмата осигурява финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти държавна и/или общинска собственост. През 2016 г. в рамките на ИПК стартира и схема за насърчаване използването на електромобили. През 2017 година с цел подобряване ефективността на публичния финансов ресурс, се разработват и прилагат финансови инструменти за проектите за енергийна ефективност в партньорството с ЕБВР.

От 2015 г. НДЕФ с подкрепата на Федералното министерство на околната среда, опазването на природата и ядрената безопасност на Република Германия в партньорство с Берлинския независим институт за околна среда (UfU), започна изпълнението на образователна програма за промяна на поведението на учениците в българските училища към пестене на енергия.

От 2016 г. НДЕФ изпълнява пилотната схема на Инвестиционна програма "Минерални Води", финансирана със средства, осигурени от Бюджета на Министерството на околната среда и водите с Постановление на МС № 254 от 2016 г.

През 2017 г. стартира Програма Микропроекти за климата, която се финансира с приходи по Споразумението за прехвърляне на емисии (Annual Emissions Allocation) между Република България и Република Малта (РМС 175/29 март 2017 г.).

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ДОКЛАД

НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2018 г.

*Проект № 368 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност
на СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък“*

*Проект № 329 „Повишаване на енергийната ефективност
в 44-то СООУ „Неофит Бозвели“, район „Подуяне“, гр. София“*

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА.....	7
I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ.....	9
III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)	13
1. Подбор и одобряване на проекти по ИПК.....	13
1.1. Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ИПК	13
1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	14
2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2018 г.	15
IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ”, ПИЛОТНА СХЕМА (ИПМВ)..	27
1. Подбор и одобряване на проекти по ИПМВ	27
1.1. Формиране на портфейл от пилотни проекти по ИПМВ	27
1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	27
2. Изпълнение на проекти по пилотна схема на Инвестиционната програма „Минерални води”	27
V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА”	31
1. Подбор и одобряване на проекти по ПМПК	31
1.1. Формиране на портфейл от проекти по ПМПК	31
1.2. Подбор и оценка на проекти по ПМПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	31
2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата”	31
VI. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	33
1. Институционално развитие	33
2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране	33
2.1. Дейности, свързани с подготовката на нови проекти, програми и механизми за финансиране	33
2.2. Проект за опазване на климата чрез подобро поведение на енергопотребителите в европейските училища (Проект 50/50)	34
2.3. “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР)	34
2.4. “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“	34
2.5. Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020	35
3. Международни връзки и връзки с обществеността	36
VII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ.....	37
1. Източници на финансиране	37
1.1. Постъпления в съответствие с Решение на МС № 27 / 13.01.2017 г.....	37
1.2. Постъпления в съответствие с Постановление № 322/24.11.2016 г.....	37
1.3. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/4.03.2015 г.	37
1.4. Постъпления по други Програми и проекти	37
1.5. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 година по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.	37
2. Направления на средствата	38
2.1. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата	38
2.2. Финансиране на проекти по Пилотна схема на Инвестиционната програма “Минерални води“	40
2.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата“	41
2.4. Изразходвани средства за административна издръжка на фонда	41
3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2018 година	43
VIII. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА.....	45
1. Оперативни рискове	45
2. Рискове, свързани с финансовите инструменти	45
IX. ВАЖНИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ	46
X. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА	46

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение 1 Формуляри, постъпили за разглеждане в НДЕФ през 2018 г.	47
Приложение 2 Формуляри, одобрени от УС на НДЕФ през 2018 г.	49
Приложение 3 Изпълнение на бюджета за финансиране на други програми и административна издръжка на НДЕФ към 31.XII.2018 г.	50
Приложение 4 Справка за паричните средства на НДЕФ към 31.XII.2018 г.	52
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР.....	53
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	59
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ.....	61
ОТЧЕТ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ.....	62
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ	63
ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ.....	64

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за дейността на

НАЦИОНАЛНИЯ ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД

за периода

1 януари – 31 декември 2018 Г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АОП	Агенция за обществени поръчки
БАН	Българската академия на науките
ГСМ	Горивно-смазочни материали
ЦДЯ	Целодневна детска ясла
ЕСМ	Енергоспестяващи мерки
ЗОИК	Закон за ограничаване на изменението на климата
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИБ	Изпълнително бюро
ИПК	Инвестиционна програма за климата
ИПМВ	Инвестиционна програма “Минерални води“
КТ	Кодексът на труда
МДА	Материални дълготрайни активи
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МС	Министерският съвет
МФ	Министерството на финансите
НДА	Нематериални дълготрайни активи
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НЧ	Народно читалище
ОДЗ	Обединено детско заведение
ООН	Организацията на обединените нации
ОУ	Основно училище
ПМС	Постановление на Министерския съвет
СОУ	Средно образователно училище
СМР	Строително-монтажни работи
ВТУ	Висше транспортно училище
УС	Управителен съвет
ЦДГ	Целодневна детска градина
UfU	Берлинският независим институт за околна среда

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Наредбата за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд (НДЕФ) всяка календарна година до 30 април фондът изготвя и представя на Министерския съвет на Република България чрез Министерството на околната среда и водите одобрен от Управителния съвет Отчет за дейността на НДЕФ за предходната година.

Годишният отчет на НДЕФ представя изпълнението на Плана за дейността и бюджета на фонда за 2018 г., който е съставен в съответствие с одобрената от УС на НДЕФ на 30 октомври 2014 г. Стратегия на Националния доверителен екофонд 2014 – 2020 г.

Отчетът се представя също и на актуалните донори като за 2018 г. това са правителството на Република България и Федералното министерство на околната среда, опазването на природата, строителството и ядрената безопасност на Република Германия.

Приложенията от 1 до 4 са неразделна част от годишния отчет.

Вр.и.д. Директор на ИБ:

Ирена Пенчева

26 януари 2019 г.

*Проект № 328 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност
в училищната образователна инфраструктура
в община Велико Търново“ - обект ПМГ „Васил Друмев“*

*Проект № 230 „Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградите на езикова
гимназия „Пловдив“- гр. Пловдив: обект 1 - „Училищна сграда“,
обект 2 - „Общежитие за момичета“, обект 3 - „Общежитие за момчета“*

II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96 / 10.V.2004 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 71 /10.IX.2010 г., ДВ, бр. 81/30.IX.2014 г. и ДВ, бр. 5/19.I.2016, доп., бр. 47 от 5.06.2018 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник-председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни. Към края на отчетната 2018 г. Съставът на Управителния съвет (УС) на НДЕФ се състои от следните членове:

- Председател на УС на НДЕФ – доц. д-р Ирена Георгиева, избрана от Министерския съвет на Република България (Решение № 799 на МС / 14.10.2015 г.). От месец септември 2018 година за председател на УС с решение на Министерския съвет е избрана г-жа Пенка Моллова- Смоленова (Решение № 665 на МС / 19.09.2018 година).
- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) – заместник - министър Атанаска Николова до 24.08.2018 г., когато е заменена от заместник - министър Николай Кънчев. Представителят на Министерството на околната среда и водите е и заместник-председател на УС, съгласно чл. 8 (1) от НАРЕДБА за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд.
- Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър Маринела Петрова;
- Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Жечо Станков.
- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, заместник-председател на УС, избран съгласно чл.8 (2) от НАРЕДБА за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд.;
- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;
- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – г-жа Гинка Чавдарова, изпълнителен директор на НСОБ до 01.05.2018 година, когато е заменена от новоизбрания изпълнителен директор на НСОБ – г-жа Силвия Георгиева.

Алтернативен член с право на глас от Министерството на околната среда и водите е г-жа Боряна Каменова – директор на дирекция „Политика по изменение на климата”. Алтернативен член с право на глас от Министерството на енергетиката е г-н Николай Налбантов – директор на дирекция “Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие”. Алтернативен член с право на глас от Министерството на финансите е г-н Валери Вулев – държавен експерт в дирекция “Държавни помощи и реален сектор”.

През 2018 г. се проведеха седем (7) редовни заседания на УС на НДЕФ.

Първото заседание беше посветено на обсъждането и приемането на план за дейността и бюджет на НДЕФ за периода 1 януари – 31 декември 2018 г. На същото заседание бяха одобрени Оперативно ръководство на Програма “Микропроекти за климата“, финансирана със средства по Споразумението за прехвърляне на емисии между Република България и Република Малта и приложенията към него. Беше обсъждано и прието предложение за участието на НДЕФ в консорциум с водещ партньор Ecofys (Германия), по проект за кандидатстване в рамките на „Инициатива за климата“ на Германското федерално министерство на околната среда и атомната енергия. Проектът е свързан с работа в училищата за подобряване на образователното ниво по темите за климатичните промени и енергийната ефективност. На това заседание беше приета молбата на Изпълнителния директор г-жа Камелия Георгиева да бъде освободен от длъжност. По предложение на представителя на МОСВ беше избрана за вр. и.д. г-жа Ирена Пенчева.

На второто заседание на Управителния съвет на НДЕФ, състояло се на 26.03.2018 г. беше приет годишният доклад и финансовия отчет на НДЕФ за 2017 г., бе гласувана актуализация на План за дейността на НДЕФ за 2018 г. и бяха одобрени доклади за изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) за енергийна ефективност. На това заседание беше направен и преглед на изпълняваните проекти по действащите схеми и програми, администрирани от НДЕФ, като бе възложено на ИБ да направи анализ на състоянието им във връзка с необходимостта от планиране изразходването на ограничения финансов ресурс на Фонда за 2018 г.

На третото заседание бяха обсъдени условията за съхранение на паричните средства на НДЕФ в Булбанк, както и анализа на текущото състояние на изпълняваните проекти по действащите схеми и програми с оглед необходимостта от планиране изразходването на разполагаемия финансов ресурс за 2018 г. На това заседание беше приета актуализация в Правилника за работа на НДЕФ, свързана с влизането в сила на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество - Обн. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 6 Март 2018г., доп. ДВ. бр.21 от 9 Март 2018г.

На четвъртото заседание УС на НДЕФ се запозна с работата на ИБ по следните два образователни проекта, финансирани от Федералното министерство на околната среда на Република Германия:

- “Изграждане на контакти и съвместно учене в контекста на климатичната политика на ЕС“, по който възложи на Председателя да подпише договор с Екофис Германия ООД и определи изпълнението му да се реализира в училища, в които НДЕФ финансира мерки за ЕЕ в общините Велико Търново, Павел баня, Самоков и районите Люлин и Витоша в гр. София.
- „Към въвеждане на климатичните действия като елемент от образователните програми на българските училища“, за които УС подкрепи ИБ да внесе пълно проектно предложение по програма „Европейска климатична инициатива“, включително и осигуряване на средствата за съфинансиране за тригодишния период на реализация му в партньорство с Независимия институт за околна среда от Берлин и Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти към МОН.

На това заседание бяха обсъждани и одобрените от Комисията за подбор и контрол проектни предложения по Програма “Микропроекти за климата“, както и предлаганите от ИБ допълнения и изменения в Оперативното ръководство на Програмата. С оглед на факта, че постъпилите към момента проектни предложения надхвърлят наличния, в одобрения за 2018 г. бюджет, финансов ресурс, УС на НДЕФ взе решение временно да спре приема по „Програма „Микропроекти за климата“.

Дневният ред на заседанието беше изчерпан с традиционния преглед на напредъка по прилагане и изпълнение на проектите по Инвестиционна програма за климата, като с оглед на размера на разполагаемия финансов ресурс бяха взети решения, свързани с разходването му през 2018 г., както и уведомяване на бенефициерите, за чийто проекти е установено, че не са налични средства, че изпълнението им ще продължи след осигуряване на допълнителен финансов ресурс по Програмата.

Петото заседание беше посветено на обсъждания, свързани с актуализация на Плана и бюджета на НДЕФ, резултат от стартиране на изпълнението на проект “Изграждане на контакти и съвместно учене в контекста на климатичната политика на ЕС“; предлаганите допълнения и изменения в Оперативното ръководство на Програма “Микропроекти за климата“, бяха обсъдени и административно-организационни въпроси, свързани с дейността и функционирането на ИБ на НДЕФ.

На шестото заседание бяха представени одобрени от Комисията за подбор и контрол проектни предложения по Схемата за насърчаване използването на електрически и хибридни

превозни средства. Беше одобрено задание за избор на одитор за изпълнение на независим одит на годишните финансови отчети на НДЕФ, както и на изпълнението на проектите, които се финансират от НДЕФ или по които Фондът е бенефициер. На това заседание беше направен преглед на изпълняваните проекти, финансирани от германското правителство и беше обсъждана покана за включването на Фонда като партньор при подготовката на проектно предложение по Програма “Хоризонт 2020”.

Последното (седмо) заседание беше посветено на представянето на одобрени от Комисията за подбор и контрол проектни предложения по Схемата за насърчаване използването на електрически и хибридни превозни средства. Беше обсъждана работата по финансирания от германското правителство проект “Към въвеждане на климатичните действия като елемент от образователните програми на българските училища”, както и предлаганите допълнения и изменения в Оперативните ръководства на Инвестиционна програма за климата и Инвестиционна програма “Минерални води”, свързани с изпълнението на проекти по сключени от НДЕФ договори за финансиране и начина им на отчитане.

Всички заседания на УС са надлежно протоколирани, подписани и архивирани.

Проект № 163 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Раковски“

Проект № 295 „Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградите на обществено обикновено в гр. Оряхово, ул. „С. Румянцев“ № 9“

III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)

Инвестиционната програма за климата стартира на базата на Решение на Министерския съвет (№ 201/26 март 2015 г.) с предоставянето на средства на основание на § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. През 2016 г. с Решение на Министерския съвет № 80/11 февруари 2016 г. на НДЕФ бяха отпуснати допълнителни средства в размер на 15 000 000 лв. Средствата бяха предвидени за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили от публичните институции (1 000 000) лв. През 2017 година с Решение на Министерския съвет №27/13 януари 2017 г. на НДЕФ са отпуснати допълнително средства в размер на 14 298 000 лева. Средствата също бяха предвидени за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили от публичните институции (1 000 000) лв. През същата година с Решение на Министерския съвет № 493/28 август 2017 г. към предвидените за финансиране обекти са добавени сгради, собственост на еднолични търговски дружества със 100% държавно или общинско участие, които са лечебни заведения или които предоставят услуги от общ икономически интерес.

През предходната 2017 година, на базата на одобрен предварителен доклад до УС на НДЕФ, бяха направени изменения и допълнения на оперативното ръководство на ИПК. Целта на тези промени беше да се осигури повишаване на ефективността на изразходваните публични средства при финансирането на проекти за енергийна ефективност в обществени обекти, както и да се разграничат програмите на НДЕФ от действащите в същата сфера програми от европейските фондове.

През 2018 г. реализацията и финансирането на проекти по Инвестиционна програма за климата бяха продължени в рамките на остатъчния неизразходван ресурс, предоставен с решението на Министерски съвет от предходната 2017 г., съгласно одобрението им от УС на НДЕФ и етапа на тяхното изпълнение.

В рамките на Програмата Изпълнителното бюро продължи и работа си и по двете групи пилотни проекти, свързани с прилагането на нови модели при реализация на проекти за енергийна ефективност в публичната сфера с цел подобряване на ефективността на публичните инвестиции:

- Проекти с прилагане на финансови инструменти за комбинирано финансиране с цел привличане на частни инвеститори, чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори), за реализацията, на които през 2017 г. с решение на УС на НДЕФ бяха заделени 2 000 000 лв.
- Проекти за енергийна ефективност с прилагане на Европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкшат България ООД, за финансиране на изпълнението, на които през 2017 г. с решение на УС на НДЕФ бяха заделени 1 000 000 лв.

1. Подбор и одобряване на проекти по ИПК

1.1. Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ИПК

Проекти по ИПК за енергийна ефективност

През 2018 година не са публикувани покани за набиране на заявления за проявен интерес, поради липсата на достатъчен ресурс за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата извън включените в одобрения бюджет на НДЕФ за същата година. Това е и причината да не се приемат и формуляри за кандидатстване, като с решение на УС

на НДЕФ бенефициерите са уведомени, че изпълнението на проектите им ще продължи след осигуряване на допълнителен ресурс по Инвестиционна програма за климата.

Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства

През 2018 г. са публикувани две покани за набиране на проектни предложения за закупуване на електромобили със следните крайни срокове: 31 юли и 1 октомври 2018 г. През отчетната година в публикуваните покани акцентът беше поставен върху превозните средства, които общините могат да ползват за своите комунални дейности – почистване, поддържане на паркове, социален патронаж, инспекции, осигуряване на вътрешно селищен публичен транспорт в населени места с малък пътничкопоток и др. От 2017 г. освен допустимите електромобили от среден клас M1 и N1 и електрически (plug in) хибриди категория M1 и N1 допустими за финансиране са и изцяло електрически превозни средства (бусове) категория M2и N2, ванове от клас M1 и N1 (6+1 и 7+1 места), малки товарни електромобили, клас L7e, както и възможност за субсидиране на закупуването на различни видове надстройки за почистване, пренасяне на товари, поливане и др. към електромобили, клас L7e.

През периодите на прием през 2018 година са постъпили 11 формуляра за кандидатстване по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства. С подадените формуляри бенефициерите кандидатстваха за закупуването на 4 електромобила клас M1 или N1, 6 електрически (plug in) хибриди категория M1 и N1, 1 електрически бус и 4 броя малки товарни електромобили, категория L7e. (*Приложение 1 – табл. 1.1.*)

С цел популяризирането на Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства обявяването на поканите за прием бе отразено, както на сайта на НДЕФ и МОСВ, така и със съдействието на членовете на УС на НДЕФ, чрез информационните канали на НСОРБ и на неправителствения сектор. Възможностите за закупуване на електромобили по реда на Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства на ИПК бяха представени и на провели се през годината обучения, обществени форуми и изложения, на които представителите на ИБ на НДЕФ бяха канени като лектори и гости.

1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПК одобряването на проектите се осъществява на две фази. Първата фаза представлява *предварителен подбор* на проекти на базата на представено заявление за проявен интерес чрез прилагането на предварително обявени задължителни изисквания за съответствие. Втората фаза е *оценката и класирането на проекти* по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране по ИПК. Само проектните предложения на втора фаза на кандидатстване (Формуляр) се одобряват от Управителен съвет. Проектните предложения на фаза “Заявление за проявен интерес“ се одобряват от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на проектите, след което резултатите се докладват на УС на НДЕФ и изпълнителният директор уведомява кандидатите за решението на комисията.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК

Постоянната комисия се състои от двама експерти на ИБ на НДЕФ и по един представител на Министерството на околната среда и водите, Министерството на финансите и Министерството на енергетиката, определени със заповеди на съответните министри.

През 2018 г. са проведени три заседания на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК. На тези заседания са разгледани 1 формуляр по Схема „Енергийна ефективност“ на проект № 507 “Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на СУ “Никола Велчев” и СУ “Отец Паисий“, гр. Самоков“, който е един от пилотните проекти за прилагане на Европейски стандарти в областта на енергийната ефективност и 11 формуляра по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

В резултат на работата на Постоянната комисия за одобрение от УС са внесени и са одобрени 10 формуляра на проекти (включително 9 формуляра по Схема “Електромобили“). Броят на одобрените формуляри от УС на НДЕФ се различава от тези, разглеждани от Комисията, тъй като част от същите не са одобрени по различни основателни причини, свързани с несъответствието със заложените критерии за оценка на постъпилите формуляри за кандидатстване. Заседанията на УС на НДЕФ, на които са одобрявани проекти за финансиране, са проведени съответно на 31 май, 16 август и на 11 октомври 2018 г. (*Приложение 2 – табл.2.1.*)

2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2018 г.

Изпълнение на проекти по ИПК за енергийна ефективност

През октомври 2017 година Националният доверителен екофонд приема нови правила за финансиране на проекти за енергийна ефективност на публични бенефициери по ИПК. Максималния размер на финансирането е диференциран в зависимост както от вида на обектите, така и от допустимостта им до финансиране от Европейските фондове.

Друг нов момент е, че се дава възможност за конкретни видове обекти (улични осветления, сгради, собственост на еднолични търговски дружества със 100 на сто държавно и/или общинско участие, които са лечебни заведения или които предоставят услуги от общ икономически интерес) публичния ресурс на Фонда да се комбинира с допълващо финансиране. Останалите средства до достигане на 100 % от стойността на проекта се осигуряват от всеки бенефициер, като съфинансиране.

През 2018 г. Националният доверителен екофонд, работейки по проектни предложения, одобрени за финансиране преди приемане на новите правила, финансира проекти за енергийна ефективност на публични бенефициери с максимален размер, възлизащ на 85% от общата им стойност, но не повече от 800 000 лв, съгласно решение на УС от 24.01.2017 г. Останалите средства необходими за реализация на проекта се осигуряват от бенефициера, като съфинансиране.

Принципно работата на Изпълнителното бюро по реализацията на проектите за енергийна ефективност стартира веднага след одобрението им от УС на НДЕФ. През 2018 г., поради факта, че разполагаемия ресурс за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата е в размер, който не е достатъчен за финансиране на всички, включени в одобрения бюджет на НДЕФ за същата година усилията на екипа на ИБ са насочени предимно към тези, които са в напреднала фаза на изпълнение. Успоредно с това активно се работи и с бенефициерите по предварителния контрол на инвестиционните проекти, които са поканени да внесат техническата документация на изпълняваните от тях проекти за съгласуване. Първоначалното им приемане става след предварително уговорена среща, за да се направи преглед на място в присъствието на технически експерт от страна на бенефициера за окомплектованост на техническата документация и едва след като се установи пълното съответствие в тази насока, се приемат за предварителен контрол двата комплекта. Следващата стъпка е прегледът от техническите експерти на НДЕФ и съставянето на становища относно съответствията с изискванията за качествата на инвестиционните

проекти. Екипът на НДЕФ не взема отношение към проектантските решения, а само проверява съответствията на видовете СМР и материали между отделните елементи на инвестиционния проект, наличието на всички подписи и печати за заверки и одобрения, отстраняване на вписани марки и модели на материалите и др. Работата по инвестиционните проекти изисква прецизност, професионални знания и познаване на съответното законодателство. Отзвукът на бенефициерите за работата на екипа в тази насока е положителен, тъй като тази стъпка осигурява гладкото и безпроблемно протичане на процедурите по ЗОП за избор на изпълнители, както и безпроблемното отчитане на работата на изпълнителите при изпълнение на СМР.

През 2018 година **предварителният контрол по тръжните процедури** за избор на изпълнители на СМР, както и до момента се изпълнява с подкрепата на професионален юридически екип. Работата с експертите от този екип протича в пряко взаимодействие с бенефициерите, при което централна роля има екипът на Изпълнителното бюро. ИБ предоставя предварително съставен моделен пакет на документация за тръжната процедура, своевременно актуализиран в съответствие с промените в законодателната рамка-Закон за обществените поръчки, като уточнява няколко параметъра на процедурата – максималния срок за изпълнение на СМР и точния набор от материали и оборудване, за които се изисква представяне на съответни сертификати в техническата оферта и др. Предварителният контрол протича на два етапа на преглед на документациите от страна на правния консултант, като последният преглед се прави от ИБ и на бенефициера се предоставя одобреният пакет. След публикуване на процедурата в АОП отново се прави преглед и при необходимост се препоръчва публикуване на решение за промяна или прекратяване на процедурата, в зависимост от законово предвидените възможности.

Процесът на изпълнение, финансиране и отчитане на завършването на публичните проекти е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПК и включва следните стъпки:

- След успешно приключване на тръжните процедури се сключват договори между бенефициерите по проектите и избраните изпълнители. Съгласно Оперативното ръководство на ИПК, след извършване на преглед на договора с Изпълнителя на СМР за съответствие с изискванията на НДЕФ и документите, необходими за сключване на договор се подписва договор за финансиране между НДЕФ и бенефициерите, с който стартира изпълнението на ЕСМ, заложен в проекта. Бенефициерите внасят междинни и финални доклади за изпълнението на своите проекти, а Изпълнителното бюро преглежда и одобрява тези доклади. В процеса на изпълнение на строителството ИБ осъществява постоянен мониторинг, включително проверка на място на всеки етап на финансиране на строителните дейности. В повечето случаи в процеса на изпълнение се постига спестяване на средства, тъй като НДЕФ финансира само доказани по съответния законов ред реално изпълнени строително-монтажни работи.
- След разплащането на средствата на база на одобрения от ИБ финален доклад на бенефициера следва независим одит на изпълнението на проекта, който се финансира от НДЕФ от страна на специално избран посредством процедура по реда на ЗОП одитор с международен опит. На базата на резултатът от този одит, директорът на ИБ внася доклад до УС на НДЕФ за окончателно отчитане изпълнението на проектите.
- УС на НДЕФ взема решение за завършването на съответните проекти на базата на докладите на одиторите и директора на ИБ.

През отчетния период **са завършени, одитирани и отчетени** с решение на УС 7 проекта за енергийна ефективност на обща стойност 3 241 838 лева и финансова **субсидия от НДЕФ в размер на 2 680 356 лева**.

В началото на 2019 година са одитирани и отчетени с решение на УС още 12 проекта за енергийна ефективност, изпълнени и финансирани по ИПК през 2018 г. Общата стойност на тези проекти е 4 482 492 лева, а финансовото участие на Фонда – **3 579 292 лева**.

В резултат от изпълнението на всички проекти през 2018 г.е постигнато годишно редуциране на емисиите на парникови газове в размер на **96 636 тона/ CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проектите.

Завършените и разплатени проекти **през 2018г.** са, както следва:

Проект № 163 *

"Внедряване на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Раковски".

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **319 847.61 лева.**

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **409,5 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 184 *

"Въвеждане на енергоспестяващи мерки в ЦДЯ „Патиланци“, гр. Етрополе.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **117750.60 лева.**

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на стени.
2. Топлоизолация на покрив.
3. ЕСМ по сградни инсталации.
4. ЕСМ по котелна инсталация.
5. ВЕИ – соларна инсталация.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **1458 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 212***

„Пестим енергия за чиста околна среда“ – ЕЕМ в сграда за здравни и социални услуги, община Каспичан.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **182 125.61 лева.**

Проектът включва следните дейности:

- 1.Топлоизолация на външни стени.
- 2.Подмяна на дограма.
- 3.Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под
- 5.Подмяна на вътрешно отоплителна инсталация.
6. Реконструкция на генератора на топлина.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **14 031т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 244-2**

Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административната сграда на Общинска администрация, Административна сграда на БКС и сграда на ОДЗ „Ангел Каралийчев“ - гр. Стражица“

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **111 629.26 лева**.

Обект Административна сграда на БКС включва следните дейности:

1. Топлоизолация на фасади.
2. Подмяна на дограма.
3. Подмяна на покривна конструкция и топлоизолация на покрив.
4. Подмяна на осветление.

5. Повишаване на ефективността на ОИ чрез автоматично управление и температура с понижение и оптимизиране на разпределителната мрежа.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **1 925.1 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 246

“Повишаване на енергийната ефективност в Поликлиника, гр. Шабла, община Шабла“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **179 068.59 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на фасади.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Подмяна на осветление.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **1 376,1 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 277**

„Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на основно училище „Петър Парчевич“, гр. Чипровци“

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **460 395.73 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на фасади.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Подмяна на осветление.
5. Реконструкция на котелна инсталация.
6. Подмяна на отоплителни тела.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 919.5 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 294***

„Проект за енергийна ефективност на административна сграда на МОСВ“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **512 916.84 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Топлоизолация на покрив.
3. Мероприятия по част Електрическа.
4. ЕЕМ по отоплението и вентилацията.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 158.70** т/CO_{2eq} за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 295 *

"Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградите на общежитие в гр. Оряхово, ул. „С. Румянцев“ № 9".

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **503 377.23 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Обновяване на отоплението.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **629,3** т/CO_{2eq} за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 315-2 *

„Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община „Марица“ - ЦДГ „Буратино“, с. Костиево; ОУ „Св.Св. Кирил и Методий“, с.Костиево и здравна служба, с. Манолe“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ за Здравната служба в с. Манолe е в размер на **65 079.41 лева**.

Изпълнени са следните ЕСМ на обект здравна служба, с. Манолe:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.
5. Подмяна на осветителни тела и ел. инсталация.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **843.3** т/CO_{2eq} за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 328-1

„Внедряване на мерки за енергийна ефективност в училищната образователна инфраструктура в община Велико Търново” - обект ПМГ „Васил Друмев“.

Финансирането за обект ПМГ „Васил Друмев“, предоставено от НДЕФ е **365 753.15 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.
5. Повишаване ефективността на отдаване на топлина при отопление.

6. Повишаване ефективността на разпределителната мрежа.

7. Намаляване на енергийните разходи за загряване на вода за битови нужди.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 682 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 328-2

„Внедряване на мерки за енергийна ефективност в училищната образователна инфраструктура в община Велико Търново” - обект ОУ „Св. Патриарх Евтимий“

Финансирането за обект ОУ „Св. Патриарх Евтимий“, предоставено от НДЕФ е **322 368.81 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.
5. Повишаване ефективността на отдаване на топлина при отопление.
6. Намаляване на енергийните разходи за приготвяне на храна в кухня-майка.
7. Намаляване на енергийните разходи за загряване на вода за битови нужди.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 461 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 329

„Повишаване на енергийната ефективност в 44-то СОУ „Неофит Бозвели“, район „Подуяне“, гр. София“.

Финансирането за проекта, предоставено от НДЕФ е **378 090.95 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Обновяване на отоплителна инсталация.
5. Реконструкция и обновяване на електрическа инсталация.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 181.2 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 365*

„Прилагане на мерки за повишаване на енергийната ефективност в поща, с. Чавдар“.

Финансирането за проекта, предоставено от НДЕФ е **55 158.11 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **1888.2 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 368**

„Внедряване на мерки за енергийна ефективност на СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък“.

Финансирането за проекта, предоставено от НДЕФ е 800 000.00 лева.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на под.
4. Подмяна на отоплителна инсталация.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове 5 645.4 т/CO_{2eq} за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 377***

"Осъществяване на мерки за енергийна ефективност на сграда на Факултет по обществено здраве и здравни грижи към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас".

Финансирането за обекта, предоставено от НДЕФ е 740 031.65 лева.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Смяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.
5. Изграждане на централна топлоснабдителна инсталация.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове 9 495,9 т/CO_{2eq} за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 389**

„Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на уличното осветление в к-с „Славейков“; к-с „Изгрев“; к-с „Зорница“, община Бургас“.

Финансирането за проекта, предоставено от НДЕФ е 800 000.00 лева.

Проектът включва следните дейности:

1. Подмяна на амортизирани стълбове.
2. Монтиране на нови кабелни линии.
3. Подмяна на осветителни тела.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове 38 209.5 т/CO_{2eq} за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 392 *

„Повишаване на енергийната ефективност на административна сграда на ГДПБЗН-МВР“.

Финансирането за обекта, предоставено от НДЕФ е 197 139.06 лева.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на осветителни тела.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.

5. Повишаване на ефективността на абонатната станция и отоплителната инсталация.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **2819.1 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 424 **

„Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на здравна служба в с. Дунавци, общ. Казанлък“.

Финансирането за обекта, предоставено от НДЕФ е **102 222.50 лева**.

Проектът включва следните дейности:

Топлоизолация на външни стени.

Подмяна на дограма.

3. Подмяна на отоплителна инсталация.

4. Топлоизолация на под.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **161,7 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 475 *

„Изграждане на ново енергоспестяващо улично осветление по пътя към творчески дом „Пампорово-БНТ“ и хотел „Евридика“ к. к. Пампорово“.

Финансирането за обекта, предоставено от НДЕФ е **46 660.05 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Замяна на неефективни осветителни тела и пусково регулиращи апаратури с енергоспестяващи.

2. Подобряване качеството на енергоснабдяване чрез инсталиране на енергоефективни кабелна мрежа и система за захранване.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **341.4т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

**Обекти, чиито СМР са извършени и разплатени през 2018 година и са одитирани през 2018 година, но са отчетени в началото на 2019 година.*

*** Обекти, чиито СМР са извършени и разплатени през 2018 година, но са одитирани в началото на 2019 година и са отчетени в началото на 2019 година.*

**** Обекти, чиито СМР са извършени и разплатени през 2017 година, но са одитирани в началото на 2018 година и са отчетени в началото на 2018 година.*

В края на отчетния период (31 декември 2018г.) в процес на изпълнение на строително-монтажни работи са **4 проекта по ИПК**. Бенефициерите по тези проекти са: 3 общини и едно лечебно заведение, а обектите са:

- Административна сграда – 1;
- Училищна сграда – 1;
- Детска градина – 1;
- Диагностично-консултативен център – 1.

Изпълнение на пилотни проекти в рамките на Инвестиционна програма за климата

През 2018 година ИБ на НДЕФ активно работеше и за реализацията на двете групи пилотни проекти.

1. Комбинирано финансиране на проекти с прилагане на финансови инструменти.

Две са основните ползи от успешното прилагането на финансови инструменти при финансирането на публични проекти:

- Мултиплициращ ефект на вложените обществени средства – (недостига на финансов ресурс се компенсира с привличането на частни капитали, включително и на заемни средства;
- По-голяма ефективност на вложените средства като цяло чрез: по-стриктен контрол, възможност за влагане на комплексни и иновативни решения и непрекъснат мониторинг през целия жизнен цикъл на сградите.

През 2018 г. ИБ на НДЕФ работи по следните два проекта, изпълнявани по пилотната схема за прилагане на договори с гарантиран резултат по ИПК в рамките на споразумението за сътрудничество между НДЕФ и ЕБВР:

- *Проект № 501 “Внедряване на енергоспестяващи мерки, модернизация и ремонт на уличното осветление на град Габрово чрез договор с гарантиран резултат”*

През настоящата година, в резултат от съвместната работа на екипите на ЕБВР и НДЕФ тържната документация и методиката за оценка на офертите бяха завършени. Това даде възможност на Бенефициерът (Община Габрово) да обяви поръчката по реда на чл. 18, ал. 1, т. 6 от ЗОП (състезателен диалог).

Работата на експертите от ИБ продължи, и по време на преговорите с потенциалните изпълнители. Поради естеството на провежданата процедура (състезателен диалог) и на базата на констатациите от проведените преговори, очакванията са в началото на 2019 година да бъдат представени и окончателните оферти от участниците.

- *Проект № 431 “Внедряване на енергоспестяващи мерки, модернизация и ремонт на уличното осветление на община Девня чрез договор с гарантиран резултат”*

Тържната документация за избор на изпълнител на строително-монтажните дейности по този проект беше разработена съвместно с екипа на ЕБВР и беше публикувана в края на 2018 година. За разлика от проекта на Община Габрово, тук се възприе идеята търга да се проведе по реда на чл. 18, ал. 1, т. 3 от ЗОП (състезателна процедура с договаряне). Очакванията са през второто тримесечие на 2019 година да бъдат представени окончателните оферти от участниците в процедурата.

2. Финансиране на проекти за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкицат България ООД.

Успешното реализиране на пилотните проекти за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на постигнатите енергийни спестявания играе много важна роля за постигане на една от основните цели, заложи в Стратегията за развитие на НДЕФ, а именно – засилване на обществената значимост на НДЕФ чрез реализацията на иновативни инициативи с цел подобряването на състоянието на околната среда.

Успешната реализация на този пакет от пилотни проекти цели да се:

- Извлече максимален ефект от прилагането на конкретни енергоспестяващи мерки (ЕСМ), стартирайки от най-ранна фаза на подготовка на дадено проектно предложение (доклад за енергийно обследване и проектиране на инвестиционното намерение).
- Стандартите да служат като минимални, но задължителни изисквания за анализ на качеството на инвестициите и предпоставка за въвеждане на най-добри практики за поддръжката, измерването и проверката на спестяванията на енергия.

През 2018 година, експертите на ИБ съвместно с екипа на Денкшат България ООД, завършиха изготвянето на важни процедури, необходими за прилагането на европейските стандарти в областта на енергийната ефективност. Те са заложили в основни документи като: План за въвеждане в експлоатация, План за поддръжка и мониторинг и План за измерване и проверка на постигнатите енергийни спестявания.

През 2018 г. ИБ на НДЕФ работи по следните два пилотните проекти за прилагане на Европейски стандарт за енергийна ефективност в рамките на споразумението между НДЕФ и Денкшат България по Програма Хоризонт 2020:

Проект № 502 “Подобряване на енергийната ефективност на 79-то СУ “Индира Ганди”, кв. Люлин, гр. София“

Предвидените дейности по проекта са, както следва:

1. Подмяна на стара дограма.
2. Изолиране на външни стени.
3. Изолиране на покрив.
4. Изолиране на под.
5. Повишаване ефективността на ВОИ и БГВ.
6. Повишаване ефективността на осветителната инсталация.

Процедурата за избор на изпълнител беше приключена в края декември 2018 година, отчитайки необходимостта от залагането на вече споменатите Планове и процедури като задължителни. Очаква се договор за финансиране между НДЕФ и Бенефициера – Столична община, р-н Люлин да бъде подписан в началото на 2019 година, веднага след приключването на последващия контрол от страна на НДЕФ, съгласно Оперативното ръководство на ИПК.

Проект № 507 “Мерки за енергийната ефективност и съпътстващи дейности в сградата на СУ “Никола Велчев”, СУ “Отец Пайсий” и трапезария, гр. Самоков“

Предвидените дейности по проекта са, както следва:

1. Подмяна на стара дограма.
2. Изолиране на външни стени.
3. Изолиране на покрив.
4. Изолиране на под.
5. Повишаване ефективността на ВОИ и БГВ.
6. Повишаване ефективността на осветителната инсталация.

През май 2018 година, след одобрение на формуляра за кандидатстване стартира подготовката и съгласуването на инвестиционния проект за реализация в съответствие с изискванията на европейските стандарти. Големината на заложените обекти, разнородната им специфика и необходимостта от отстраняването на пропуски и доработване на техническата документация, както и провеждането на допълнителни проверки с оглед съблюдаване на приложимия режим за „държавни помощи“ доведоха до удължаване на времето за извършване на предварителния контрол на инвестиционните проекти и отлагане за 2019 г. на съгласуването и провеждането на тръжна процедура за избор на изпълнител на ЕСМ по проекта.

Изпълнение на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в обществения сектор

През 2018 година финансирането от НДЕФ по Схемата за насърчаване използването на електромобили се определя с Решение на УС за всяка покана и е диференцирано според

вида на превозното средство. Предвидената от НДЕФ субсидия в зависимост от съответната категория електромобил е за както следва:

- за изцяло електрически превозни средства категория M1 и N1 (20 000 лева);
- за електрически (plug in) хибриди категория M1 и N1 (10 000 лева);
- за електрически бусове, категория M2 и N2 (40 000 лева);
- ванове, категория M1 и N1 (6+1 и 7+1 места);
- малки товарни електромобили, категория L7e (15 000 лева), както и възможност за субсидиране на закупуването на различни видове надстройки (до 3 000 лева) за почистване, пренасяне на товари, поливане и др.

Непокриваната, от субсидията, част от доставната цена на превозните средства се осигурява като съфинансиране от бенефициерите.

И през 2018 година реализацията на този вид проекти стартира с **предварителния контрол на специално разработения и съгласуван с АОП** модел на документация за провеждане на обществени поръчки за избор на доставчици за електромобили, която се актуализира своевременно във връзка с промените в Закона за обществените поръчки. Процесът на финансиране и завършване на проектите за доставка на електромобили е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПК в частта му за електромобили и включва следните стъпки:

- След завършване на тръжните процедури за избор на доставчици и сключване на договори между тях и възложителите по проектите, бенефициерите представят за проверка документите необходими за сключване на договор с НДЕФ;
- НДЕФ проверява представените документи и при съответствие с изискванията по схемата подписва договор за финансиране с бенефициерите.
- Изплащането на субсидиите се извършва след представянето и одобряването от Изпълнителното бюро на необходимите документи, доказващи доставката на съответните превозни средства (фактури, приемно-предавателни протоколи, застраховки, регистрационни документи от КАТ, брандиране с предоставено от НДЕФ лого).

През 2018 година са доставени 6 (шест) превозни средства - изцяло електрически автомобили. Предстои закупуването на останалите одобрени през 2018 година 12(дванадесет) превозни средства, в това число 4 (четири) изцяло електрически автомобили, 4 (четири) електрически (plug in) хибриди превозни средства и 4 (четири) електрически товарни коли L7e.

Ползвателите на превозните средства по одобрените проекти са общини, общински администрации, министерства и държавни агенции.

Проект №038 за насърчаване използването на електромобили Община Гоце Делчев

Проект № ЕМ 041 за насърчаване използването на електромобили Община Габрово

IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ”, ПИЛОТНА СХЕМА (ИПМВ)

Пилотната фаза на Инвестиционната програма “Минерални води” стартира на базата на Постановление № 322 / 24. XI. 2016 г. на Министерския съвет, с което на НДЕФ се възлага да администрира средства в размер на 3 500 000 лв. за финансиране на проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и като резултат - директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове. През ноември 2016 г. са публикувани покана и указания за кандидатстване с фиксиран срок за набиране на проекти с голяма степен на готовност с краен срок 16 декември 2016 г., в рамките, на който са постъпили 9 проектни предложения, по изпълнение, на които се работи през 2017 и 2018 г.

1. Подбор и одобряване на проекти по ИПМВ

1.1. Формиране на портфейл от пилотни проекти по ИПМВ

През отчетната 2018 година не е публикувана нова покана и не са приемани нови формуляри за кандидатстване, поради липсата на допълнителен ресурс за финансиране на проекти, след приема през пилотната фаза на по Инвестиционна програма за минерални води.

1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПМВ, по прилагане на пилотната схема, одобряването на проектите се осъществява на базата на подаден формуляр и класиране по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране. Проектите се одобряват на две нива: от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПМВ

През 2018 година не са провеждани заседания на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане изпълнението на проектите на ИПМВ, тъй като през годината не са приемани формуляри за кандидатстване по Програмата.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

През 2018 година УС на Фонда не е одобрявал проекти по Инвестиционна програма “Минерални води”.

2. Изпълнение на проекти по пилотна схема на Инвестиционната програма „Минерални води”

През 2018 г. Изпълнителното бюро на НДЕФ активно работи по изпълнението на деветте проекта, приети през пилотната фаза на ИПМВ, приети в края на 2016 г.

През 2018 година предварителният контрол по тържните процедури за избор на изпълнители на СМР, както и през предходната година се изпълнява с подкрепата на професионален юридически екип. Работата с експертите от този екип протича в пряко взаимодействие с бенефициерите, при което централна роля има екипът на Изпълнителното бюро. ИБ предоставя предварително съставен моделен пакет на документация за тържната процедура, своевременно актуализиран в съответствие с промените в законодателната рамка - Закон за обществените поръчки, като уточнява няколко параметъра на процедурата – максималния срок за изпълнение на СМР и точния набор от материали и оборудване, за които се изисква представяне на съответни сертификати в техническата оферта, и др.

Предварителният контрол протича на два етапа на преглед на документациите от страна на правния консултант като последният преглед се прави от ИБ и на бенефициера се предоставя одобреният пакет. След публикуване на процедурата в АОП отново се прави преглед и при необходимост се препоръчва публикуване на решение за промяна или прекратяване на процедурата, в зависимост от законово предвидените възможности.

НДЕФ осъществява **и контрол по фактическото изпълнение** и плащанията по проектите. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите.

Процесът на изпълнение, финансиране и отчитане на завършването на публичните проекти е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПМВ и включва следните стъпки:

- След успешно приключване на тръжните процедури се сключват договори между бенефициерите по проектите и избраните изпълнители. Съгласно Оперативното ръководство на ИПМВ, след извършване на преглед на договора с Изпълнителя на СМР за съответствие с изискванията на НДЕФ и документите, необходими за сключване на договор се подписва на договор за финансиране между НДЕФ и бенефициерите, с който стартира изпълнението на строителните дейности, свързани с оползотворяване на топлинната енергия на минералните води, заложиени в проекта. Бенефициерите внасят междинни и финални доклади за изпълнението на своите проекти, а Изпълнителното бюро преглежда и одобрява тези доклади. В процеса на изпълнение на строителството ИБ осъществява постоянен мониторинг, включително проверка на място на всеки етап на финансиране на строителните дейности. В повечето случаи в процеса на изпълнение се постига спестяване на средства, тъй като НДЕФ финансира само доказани по съответния законов ред реално изпълнени строително-монтажни работи.
- След разплащането на средствата на база на одобрения от ИБ финален доклад на бенефициера следва независим одит на изпълнението на проекта, които се финансира от НДЕФ от страна на специално избран посредством процедура по реда на ЗОП одитор с международен опит. На базата на резултатът от този одит, директорът на ИБ внася доклад до УС на НДЕФ за окончателно отчитане изпълнението на проектите.
- УС на НДЕФ взема решение за завършването на съответните проекти на базата на докладите на одиторите и директора на ИБ.

През 2018 г. Изпълнителното бюро на НДЕФ активно работи по изпълнението на 9-те проекта, приети през пилотната фаза на ИПМВ.

През отчетния период са завършени, одитирани и отчетени с решение на УС 2 проекта, свързани с оползотворяване на топлинната енергия на минералните води на обща стойност 801 890 лв. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 400 219 лева.

Завършените и одитирани проекти са, както следва:

МВ 001: “Повишаване ефективността на използване на ресурсите от минерални води в община Минерални бани”

Изпълнените дейности са:

1. Изграждане на главни клонове 1, 2 и 5 на водопровод и разпределителна мрежа за минерални води;
2. Ремонт на съществуващ резервоар за минерални води;
3. Изграждане на каптажна шахта;
4. Изграждане на помпена станция.

**МВ 002: “Помпена станция с черпателен резервоар за минерална вода, гр. Полски
Тръмбеш”**

Изпълнените дейности са:

1. Изграждане на нова помпена станция за минерални води;
2. Изграждане на събирателен резервоар за минерални води.

През 2018 г. е завършен и изплатен още един проект по пилотната фаза на ИПМВ, който е одитиран и отчетен в началото на 2019 г., а именно:

МВ 004: „Реконструкция и модернизация на водопровод за минерална вода и изграждане на резервоар в с. Баня, община Панагюрище“.

Изпълнените дейности са:

Подмяна на амортизиран участък от водопровод.

Саниране и ограждане на санитарно охранителната зона.

Изграждане на водопровод.

Доставка и монтаж на тръбни разводки и оборудване.

Вътрешна хидроизолация на съществуващ водоем.

Довършителни работи около резервоара (ограда).

Осигуреното финансиране от НДЕФ по същия е в размер на 170 473,22 лева.

В края на отчетния период (31 декември 2018 г.) в процес на изпълнение са строително-монтажни работи по останалите 6 проекта, като по един от тях се очакваше приключване на административната процедура по предаването на съответното находище с цел стартиране на изпълнението му. Съгласно представените графици за изпълнение на проектите се очаква, изпълнението на пилотната фаза на Инвестиционна програма Минерални води да приключи до средата на 2019 г.

Проект № 475 Изграждане на ново енергоспестяващо улично осветление по пътя към творчески дом „Пампорово-БНТ“ и хотел „Евридика“ к. к. Пампорово

V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА”

Средствата за финансиране на проекти по Програма „Микропроекти за климата” (ПМПК) постъпват в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет №175/29.III.2017 година.

В рамките на ПМПК се изпълняват следните видове проекти:

- Малки инфраструктурни проекти (доставка на апаратура, изграждане на малка инфраструктура, водещи до директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове) или адаптация към климатичните промени;
- Дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени (разработване на стратегии /програми /доклади /анализи, образователни проекти, събития, публикации, научни изследвания и проучвания и др.)

Съгласно заложеното изискване в Оперативното ръководство на Програмата съотношението на изразходваните средства на годишна база (за съответната календарната година) е 70% за малки инфраструктурни проекти и 30% - за другия вид.

1. Подбор и одобряване на проекти по ПМПК

1.1. Формиране на портфейл от проекти по ПМПК

Съгласно Оперативното ръководство на ПМПК номинирането на проекти става текущо от членовете на УС на НДЕФ. През 2018 година са постъпили 16 Формуляра за кандидатстване по ПМПК, номинирани от членове на УС. *(Приложение 1 – табл. 1.2.)*

1.2. Подбор и оценка на проекти по ПМПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ПМПК, одобряването на проектите се осъществява на базата на подаден формуляр и класиране по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране. Проектите се одобряват на две нива: От постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет на НДЕФ.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ПМПК

През 2018 година са проведени две заседания на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане изпълнението на проектите на ПМПК. Заседанията са проведени съответно на 16 март и 21 май 2018 година.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

През 2018 година УС на Фонда е одобрил 4 проекта по Инвестиционна програма “Микропроекти за климата”. УС на НДЕФ е одобрил проекти за финансиране на заседанията си от 26 март и 26 юли 2018 година. Поради факта, че размера на заявената субсидия на постъпилите проектни предложения многократно надхвърляне на наличния финансов ресурс, с решение от 31.05.2018г. УС на НДЕФ временно преустанови приема и разглеждането на проекти по тази Програма. *(Приложение 2 – табл. 2.2.)*

2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата”

През отчетната 2018 година е завършен и отчетен 1(един) проект с Бенефициер МОСВ. Проектът представлява изготвяне на Национално съобщение за Рамковата

Конвенция към ООН за Изменението на Климата (РКООНИК) и допринася за изпълнението на задълженията на Р. България към Конвенцията. Проектът се числи към така наречените “меки проекти” - дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени и състоящи се в разработване на стратегии /програми /доклади /анализи. Осигуреното финансиране от НДЕФ по ПМПК е в размер на 22 763 лева.

През същата година е изпълнен и проектът на Сдружение "Черноморски изследователски енергиен център", свързан с изготвяне на „Прогнозен общ енергиен баланс на Република България за периода 2021 - 2030 г. и с хоризонт до 2050 г.“, който е платен, одитиран и отчетен в началото на 2019 г.

През изминалия отчетен период не са допуснати слабости по отношение на използване на средствата по предназначение, както и по прозрачността на процедурите по подбор и реализация на проектите, което е констатирано и от „Грант Тортон“ ООД, осъществил независимия одит на изпълнението на проектите, които се финансират по програмите, администрирани от НДЕФ.

Не са констатирани слабости и отклонения от изискванията за изразходване на обществени средства и в процеса на провеждане на търгове за избор на изпълнители и доставчици по финансираните от НДЕФ проекти.

VI. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Институционално развитие

В края на отчетния период личният състав на ИБ наброява 10 души на пълен щат – един директор, седем експерти (главни експерти и експерти) и двама технически сътрудници (технически асистент и шофьор). Те заемат съответните позиции в длъжностното разписание, утвърдено от УС на НДЕФ и в сила от 1.01.2015 г. Заети са десет от четиринадесетте щатни позиции, като всички три отдела са попълнени с експерти в съответствие с актуалните потребности на Фонда. Всички експертни позиции са заети от служители със степен на университетско образование, съгласно изискванията на щатното разписание.

НДЕФ има статут на възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП). За целите на избор на изпълнители или доставчици през 2018 г. са проведени тръжни процедури съгласно ЗОП за избор на одитор на НДЕФ за **финансовите 2018 и 2019 години**. Секция „Профил на купувача“ на интернет сайта на НДЕФ се поддържа в рамките на изискванията на закона.

Офисът на Националния доверителен екофонд не се е променял от създаването на Фонда. Цялостната му издръжка се осъществява със средствата на административния бюджет на НДЕФ.

Дълготрайните материални активи на Фонда включват компютри, копирни машини, климатици и друго офис оборудване, транспортни средства и офис обзавеждане.

Документооборота в ИБ се осъществява коректно, съгласно утвърдените вътрешни правила за информационно-деловодната дейност и работата с документи в НДЕФ. Цялата документация на фонда от неговото създаване се архивира и съхранява в съответствие с националното законодателство.

2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране

През 2018 г. Изпълнителното бюро продължи да работи за осъществяване на възможностите за използване на НДЕФ като механизъм по нови финансиращи програми и схеми.

2.1. Дейности, свързани с подготовката на нови проекти, програми и механизми за финансиране

През отчетната година Изпълнителното бюро активно се включи в проучване на възможности за финансиране на други програми в сферата на опазване на околната среда. Освен това ИБ взе участие и при подготовката на интегрирания проект на МОСВ „България по пътя на ефективно използване на ресурсите и кръговата икономика“ по програма LIFE на Европейската комисия, по който НДЕФ е асоцииран партньор.

През 2018 година, усилията на ИБ са насочени към успешното реализиране на пилотната схема за финансиране на публични проекти за енергийна ефективност със съчетаване на безвъзмездна субсидия с договор с гарантиран резултат (ЕСКО). Очаква се новата схема да преодолее ограниченията и недостатъците на всяка от двете отделни форми на финансиране (безвъзмездна субсидия и Договор с гарантиран резултат) и да осигури значително по-ефективно използване на публичния ресурс и мултиплициране на неговите ефекти чрез привличането на частен капитал.

Другото направление в работата на Фонда през 2018 година, също е насочено към по-ефективно използване на наличните финансови ресурси е, финансирането на два пилотни проекта за енергийна ефективност (на община Самоков и Столична община, район “Люлин“)

чрез въвеждането на минимални стандарти, на които проектите да отговарят. Такива стандарти са:

- Стандарти за комплексно решаване на енергийните проблеми на сградите (Енергийните обследвания могат да бъдат съчетани с динамично енергийно моделиране за цялостното обновяване на сградите);
- Стандарти за оценка и верификация на оперативната ефективност на приложените енергоспестяващи мерки(ЕСМ);
- Стандарти и процедури по експлоатация, поддръжка и мониторинг на сградите след осъществяване на ЕСМ;
- Стандарти за управление на осъществените ЕСМ.

2.2. Проект за опазване на климата чрез подобро поведение на енергопотребителите в европейските училища (Проект 50/50)

Стартиралият през 2017 година, в партньорство с Берлинския независим институт за околна среда (UfU), с румънската организация Enviroon и с подкрепата на Федералното министерство на околната среда на Република Германия, проект за подобряване на поведението на енергопотребителите в българските училища приключи успешно. В заключителната конференция, проведена през март, „Учениците пестят енергия в своето училище“ бяха обсъдени ефективни модели за образование в сферата на климата и енергийната ефективност.

2.3. “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР))

През отчетната година стартира изпълнението на нов образователен проект за пестене на енергия в училищата – „Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР), част от широка европейска инициатива, подкрепена от Федералното министерство на околната среда на Република Германия.

Първите организирани дейности бяха - Обучение за учители на 23 и 24 октомври 2018 г. в Парк хотел Москва в София; Демонстрационна енергийна обиколка на 25 октомври в Основно училище „Петко Славейков“ във Велико Търново и Първа работна среща на заинтересованите страни на 26 октомври от 9.00 часа в 90 СУ „Генерал Хосе де Сан Мартин“ в Район Люлин в София.

2.4. “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“.

През 2018 година стартира още един нов проект, който е образователна инициатива, финансирана от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия. Основните цели на проекта са:

- Създаване на модел за стимулиране и мотивиране на българските общини и училища за намаляване потреблението на енергия в училищата;
- Постигане на промяна в поведението на учениците и учителите към намаляване на потреблението на енергия в училищните сгради.

Проектът е насочен към повишаване информираността на учениците по темите за климата и енергията и по-конкретно към проблемите на икономията на енергия в българските училища и намаляването на енергийните загуби чрез промяна на поведението в тях. Чрез предвидените 3 (три) основни дейности Обучение на учители в Берлин и София; Обучение на учители и работа на терен в училища в България и Разработване на учебни планове и материали за обучение се цели:

- Повишаване капацитета на основните целеви групи, отговорни за изпълнението на образователни програми - учители, представители на академичните среди, които са ангажирани с обучение на учители, както и местни власти.
- Подобряване на цялостната интеграция на свързани с изменението на климата политики чрез подпомагане развитието и разпространението на най-добри практики и политически подходи.
- Институционализиране на програмите за квалификация на учителите – от тези за предучилищно образование до 7-ми клас и да направи принос към националните стратегически документи, свързани с климата.
- Разработването на програми за квалификация на учителите – от обучителите на учители в сътрудничество с учители.
- Подготвянето на образователни пакети - за детска градина, за начално училище и за основно училище, вкл. брошури, ръководства, образци и др.
- Повишаването на информираността относно въпроси и действия, свързани с климата – запознаване на местните власти и ангажирането им с процесите в техни училища.
- Подпомагане на усилията за предоставяне на информация и повишаване на информираността на учениците, преподавателите и родителите относно енергийната ефективност чрез медийни и публични събития.

Изпълнението му стартира с провеждането на работна среща, в която взеха участие тримата основни партньори – НДЕФ, Институтът по околна среда в Берлин (UfU) и Националният център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

През ноември 2018 година се проведе учебното пътуване на университетските преподаватели в Берлин, които участват в основния екип за съставяне на новата програма. На базата на натрупания по време на пътуването опит те изготвиха концепции за образователните материали, които ще бъдат изготвени в рамките на проекта.

2.5. Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020

През 2018 година НДЕФ беше поканен за партньор в консорциум, кандидатстващ по Програма Хоризонт 2020. Водещ партньор по проекта е Техническият университет в Атина. Партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. НПО, изследователски звена инвестиционни фондове и банки от още 7 държави: Гърция, Германия, Чехия, Литва, Италия, Испания и Холандия.

Проектът е одобрен за финансиране.

Общият бюджет на проекта е 1 400 000 евро, а срокът на изпълнение на дейностите по него е 30 месеца. Целта на проекта е генериране на иновативни схеми за вземане на решения и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове.

Участието на НДЕФ включва изпълнението на следните дейности:

- Организиране на семинари за представяне на горепосочените схеми и инструменти;
- Идентифициране и подпомагане на разработването на пилотни проекти с цел банково кредитиране.

Бюджетът на НДЕФ за изпълнението на предвидените дейности е 140 000 лева. Грантът е в размер на 100%.

Очаква се договорът за финансиране да се подпише през април 2019 г., а дейностите да стартират през май- юни 2019 г.

3. Международни връзки и връзки с обществеността

Международните контакти на НДЕФ през 2018 г. бяха фокусирани главно във взаимоотношенията ни с партньорите от Румъния и Германия.

Представители на ИБ на НДЕФ взеха участие в конференция в рамките на Европейската инициатива за климата на тема: “Укрепване на сътрудничеството в областта на климата в рамките на Европейския съюз”. Конференцията беше организирана от Федералното министерство на Германия за околната среда, опазването на природата, строителството и ядрената безопасност.

Експерти от НДЕФ участваха и в семинар за стартиране и организиране на изпълнението на проект „Мост между действията за климата на европейско и местно ниво“, финансиран от Федералното министерство на околната среда на Република Германия, в който НДЕФ е партньор.

Във връзка със стартирането на двете нови образователни инициативи, експерти от НДЕФ посетиха обучителни семинари в Берлин и Атина.

Участието в координационни срещи и обучения за подобряване капацитета при работа в международни екипи също бяха застъпени през отминалата 2018 година.

Сайтът на НДЕФ в интернет на български и на английски език се актуализира своевременно. Той съдържа необходимата информация за устройството и дейността на НДЕФ, за новите програми и приоритетни области за финансиране на проекти, условията за кандидатстване, критериите за оценка на предложенията за финансиране и описание на завършените проекти.

Сайтът изпълнява и важни функции при управлението на проектите и програмите, тъй като на него редовно се оповестява статусът на изпълнението им и предстоящите стъпки.

В рамките на проекта за информиране на обществеността за климатичните промени, финансиран от Германското министерство на околната среда (завършен през 2015 г.) НДЕФ създаде още един интернет сайт . Уебсайтът продължава да функционира и да подпомага дейността на фонда, свързана с климатично образование и информираност.

В рамките на проекта за информиране на обществеността за климатичните промени, финансиран от Германското министерство на околната среда НДЕФ организира заключителна конференция на тема „Учениците пестят енергия в своето училище“, която се проведе в София. Целта на конференцията беше да се представи опита на участващите в проекта училища и да се обсъди бъдещото продължаване на проекта, както и бъдещото включване на нови участници в него

През юни 2018 г. на традиционното годишно събитие на НДЕФ, на което освен представянето на годишния доклад на фонда за 2017 г. беше организиран и семинар на тема „Ролята на образователните програми в училищата за подобряване ефикасността на инвестиционните проекти за енергийна ефективност“. На събитието бяха връчени и ежегодните награди в конкурса на името на „Мими Праматарова“, насочен към български ученици. През 2018 година акцента на конкурса беше насочен към литературни творби – есета на тема “Климатът се променя. Променят ли се хората“.

Проведени са редица работни срещи с партньорски организации и институции с цел навременно и адекватно информиране на потенциалните и реалните бенефициери на програмите на НДЕФ за начините на кандидатстване и изпълнение на проектите, финансирани от НДЕФ.

Успешно се развива и партньорството на НДЕФ с **Българската асоциация за електрически превозни средства**, която също е източник на експертиза в областта. Експерти от НДЕФ, участваха в т. ч. и като лектори по покана на Асоциацията в няколко организирани събития, свързани с популяризиране на електрическата мобилност.

VII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ

1. Източници на финансиране

1.1. Постъпления в съответствие с Решение на МС № 27 / 13.01.2017 г.

Остатъчният ресурс по Решение № 27 / 13.01.2017 г. е в размер на 9 540 000 лева. Средствата са предназначени за финансиране в следните три основни направления:

- на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, по Инвестиционна програма за климата;
- на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в публичния сектор;
- за административна издръжка на НДЕФ, свързана с администриране на Програмата.

1.2. Постъпления в съответствие с Постановление № 322/24.11.2016 г

Остатъчен ресурс за 2018 г. по Постановление № 322/24.11.2016 г е в размер на 2 801 000 лева. Средства са предназначени за финансират проекти от пилотната схема на Инвестиционна програма “Минерални води”и административна издръжка на НДЕФ, свързана с администриране на Програмата.

1.3. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/4.03.2015 г.

В съответствие с разпоредбите на Наредбата постъпленията през отчетната година са в размер на 1 618 336 лева Средствата са предназначени за безвъзмездно финансиране на проекти и дейности по чл. 56, ал. 1, т. 1-4 и 6 от Закона за ограничаване изменението на климата и за изготвяне на стратегически и планови документи за въвеждане на мерки за ограничаване или адаптация към изменението на климата.

1.4. Постъпления по други Програми и проекти

“Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР).

Проектът е част от широка европейска инициатива, която насърчава действията в областта на климата и улеснява обмена между националните правителства, общините и училищата в Европа. Дейността на проекта ще продължи да 2021 година. В съответствие със Споразумението между НДЕФ и Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия размерът на безвъзмездната помощ (за 2018 година) е 15 798 евро или 30 898 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро).

“За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“ Проектът е финансиран от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия. Размерът на безвъзмездната помощ е 60 997 евро или 119 299 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро). Предвидено е съфинансиране от НДЕФ в размер на 2 640 лева.

1.5. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 година по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.

В съответствие с Решение №175/29.03.2017 г. постъпленията за 2018 година са в размер на 411 858 лева. Средства са предназначени за дейности по смекчаване и адаптация към изменението на климата, утвърдени от Управителния съвет на НДЕФ и за административна издръжка по администриране на тези дейности.

2. Направления на средствата

2.1. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата

Финансиране на проекти за енергийна ефективност

Общо изплатените суми по инвестиционни проекти за дейности за подобряване на енергийната ефективност на публични обекти по ИПК през 2018 година са 4 813 429 лева. По-подробно разходите за финансиране на проекти са представени в Таблица 2.1.1. на този раздел.

Таблица 2.1.1. Извършени плащания по проекти, финансирани от НДЕФ, през 2018 година по Инвестиционната програма за климата

№ проекта	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност) - лева	Изразходвани средства по проекти през текущата 2018 година лева
163	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Раковски	319 848.29	319 847.61
184	Въвеждане на енергоспестяващи мерки в ЦДЯ Патилянци гр. Етрополе	125 399.71	117 750.60
230 *	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградите на езикова гимназия "Пловдив"-гр.Пловдив:обект 1-"Училищна сграда",обект 2-"Общежитие за момичета",обект 3- "Общежитие за момчета"	800 000.00	140 629.90
244	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на Общинска администрация, гр.Стражица	173 753.92	-
244-2 **	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на БКС, гр.Стражица	124 768.77	111 629.26
246	Повишаване на енергийната ефективност в Поликлиника - гр. Шабла, община Шабла	186 778.01	179 068.59
277	Намаляване емисиите парникови газове чрез внедряване на мерки за енергийната ефективност в ОУ "Петър Парчевич" - град Чипровци	462 468.67	460 395.73
295	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградите на Общежитие, в град Оряхово, ул. "С. Румянцев" № 9	503 478.56	503 377.23
315-1 **	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община Марица-ЦДГ "Буратино,с.Костиево	256 781.40	0.00
315-2	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община Марица- Здравна служба, с. Маноле	65 112.24	65 079.41

328-1	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново" - ПМГ "Васил Друмев"	365 753.18	281 407.04
328-2	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново - ОУ "Свети Патриарх Евтимий"	323 331.29	254 972.94
329	Повишаване на енергийната ефективност в 44-то СОУ "Неофит Бозвели", район "Подуяне, гр.София	388 695.03	378 090.95
364 **	Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- първа база	266 301.52	0.00
365	Прилагане на мерки за повишаване на енергийната ефективност в поща, с. Чавдар	55 812.16	55 158.11
368	Внедряване на мерки за енергийна ефективност на СУ "Екзарх Антим I", гр.Казанлък	800 000.00	800 000.00
389	Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на уличното осветление в к-к Славейков, к-к Изгрев, к-кЗорница,община Бургас	800 000.00	800 000.00
392	Повишаване на енергийната ефективност на административна сграда на ГДПБЗН-МВР	198 930.24	197 139.06
424	Внедряване на мерки за енергийна ефективност на сградата на здравна служба в с. Дунавци, община Казанлък	102 309.20	102 222.50
475	Изграждане на ново енергоспестяващо улично осветление по пътя към творчески дом „Пампорово-БНТ “и хотел „Евридика “к. к. Пампорово	46 661.55	46 660.05
Публични проекти - ИПК		6 547 271.70	4 813 428.98

* Проекти - частично платени през 2018-а и приключили през 2019 година.

** Проекти, по които плащането предстои през 2019 година.

През 2018 г. са изплатени 73.5% от предвидения бюджет за инвестиционни проекти. Останалите средства се прехвърлят в бюджета за 2019 година, когато ще приключи изпълнението на проектите, в процес на реализация през настоящия отчетен период.

Финансиране на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в обществен сектор

Общата стойност на планираните в бюджета средства за доставка на електромобилии "plug in" хибриди през 2018 г. е 1 260 650 лева.

През 2018 година са доставени 6 (шест) изцяло електрически автомобили превозни средства

Общо изплатената субсидия от НДЕФ за доставката на посочените превозни средства е 120 000 лева. По-подробно разходите са представени в Таблица 2.1.2. на този раздел.

Таблица 2.1.2: Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства, финансирани от НДЕФ през 2018 г.

Проект / име	Брой превозни средства	Фактически размер на финансирането през 2018 г.
А. Електромобили		
ЕМ 033/Проект за насърчаване използването на електромобили- Столична община,Столичен инспекторат към Столична община	1	20 000,00
ЕМ 038/ Проект за насърчаване използването на електромобили Община Гоце Делчев	1	20 000,00
ЕМ 039/ Проект за насърчаване използването на електромобили Община Благоевград	1	20 000,00
ЕМ 040/ Проект за насърчаване използването на електромобили Община Бургас	1	20 000,00
ЕМ 041/Проект за насърчаване използването на електромобили Община Габрово	1	20 000,00
ЕМ 042/ Проект за насърчаване използването на електромобили-Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"	1	20 000,00
Общо изцяло електрически	11	120 000,00

2.2. Финансиране на проекти по Пилотна схема на Инвестиционната програма "Минерални води"

През 2018 г. от стартиралите девет проекта по Инвестиционна програма „Минерални води“, три са завършени и платени, един е в процес на подготовка за сключване на договор за финансиране и шест са в процес на изпълнение.

Детайлно описание на отчетените през 2018 година разходи за финансиране на проекти по ИПМВ е представено в таблица Таблица 2.1.3. на този раздел.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
001	Помпена станция, водопровод 2 и събирателен резервоар -общ. Минерални бани	287,373.16	286,845.60
002	Помпена станция - община Полски Тръмбеш	113,572.03	113,373.75
003	Събирателен резервоар - Сепарева баня	435,955.02	0.00
004	Водопровод,събирателен резервоар и СОЗ пояс А - община Панагюрище	171,240.00	170,473.22
005	Водопровод 2, помпенастанция 2, сондаж 2 и над-земна част водовземни съоразения община Бургас	712,393.38	0.00
006	Водопровод, помпена станция, събирателен резервоар и водомер и на водоизточници Разлог	141,998.33	0.00

007	Водопровод - Берковица	514,164.98	0.00
008	Водопровод, надземна част, оборудване водовземни съоръжения, реконструкция и ремонт на измервателна камера - Велинград	188,946.33	0.00
009	водопровод 2 -община Септември	214,037.61	0.00
Общо за Публични проекти - ИПМВ		2,779,680.84	570,692.57

През 2018 г. са изплатени 20,53 % от предвидения бюджет за инвестиционни проекти. Останалите средства се прехвърлят в бюджета за 2019 година, когато ще приключи изпълнението на проектите, в процес на реализация през настоящия отчетен период.

2.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”.

През 2018 г. се изпълняват четири проекта по Програма “Микропроекти за климата”. Един проект (Изготвяне на национално съобщение към РКООНИК) е завършен и три са в процес на изпълнение.

Детайлно описание на отчетените през 2018 година разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в Таблица 2.1.4. на този раздел.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
001	МОСВ - Изготвяне на Национално съобщение към РКООНИК	24,000. 00	22,762. 62
002	МЕ - <u>Прогнозен общ енергиен баланс на Република България за периода 2021-2030 г. и с хоризонт до 2050 г.</u>	30,611,60	0,00
003	МФ - Повишаване на енергийната ефективност на вътрешното осветление чрез доставка и монтаж на енергоспестяващи източници на светлина в адм. сграда на МФ – ул. г.С. Раковски №102	49,200.00	0,00
005	Адаптиране на горите в Югозападно държавно предприятие към изменението на климата	49,852.00	24,926.00
Общо за Проекти по ПМПК		153,663.60	47,688,62

2.4. Изразходвани средства за административна издръжка на фонда

През 2018 г. основните източници на средства за административна издръжка на НДЕФ са Инвестиционната програма за климата, Инвестиционната програма “Минерални води”, Програма “Микропроекти за климата” и постъпленията от Наредба № 1/4.03.2015 г. в частта им за администрация на фонда.

В бюджета за административна издръжка не са включени средствата за финансиране по образователните проекти за опазване на климата чрез подобро поведение на енергопотребителите в европейските училища на обща стойност 103 760 лева за 2018 г. Общият размер на бюджетираните средства за административна издръжка на НДЕФ за 2018 г. е в размер на 649 012 в. (Таблица 2.3.)

През изтеклата 2018 г. за административни нужди са изразходвани общо 610 973 лв., които представляват 94% от предвидените в бюджета.

Таблица 2.3: Изпълнение на бюджета за административна издръжка на НДЕФ през 2018 г.

Направление на средствата	План (лв.)	Отчет (лв.)	Изпълнение (в %)
А. ИНВЕСТИЦИИ	0,00	0,00	0,0%
1. Придобиване на МДА	0,00	0,00	0,0%
2. Придобиване на НДА	0,00	0,00	0,0%
Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	3 000	1 600	53,0%
1. Консултантски услуги по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
2. Други разходи по институционално развитие	3 000	1 600	53.00%
В. ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	646 012	609,373	95,9%
1. Повишаване на квалификацията, възнаграждения, социално и здравно осигуряване	340 012	309 801	91,10%
а. Обучение на персонала	5 000	366	7,32%
б. Трудови възнаграждения	278 089	252 572	90,82%
в. Социално и здравно осигуряване	46 893	42 950	91,59%
г. Социални добавки съгласно КТ	10 030	10 569	105%
д. Трудова медицина	3 000	3 344	111,4%
2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти	60 000	72 578	120,96%
3. Поддръжка и офис разходи – режимни	59 000	54 902	93,05%.
а. Електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода и др.	15 000	12 656	84,37%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	8 000	6 522	81,52 %
в. Застраховки и охрана	4 000	3 222	80,55%
г. Сервизно обслужване на офиса	32 000	32 503	101,5%
4. Административно-управленски разходи	167 000	141 420	84,68%
а. Командировки	7 000	3 660	52,22%
б. Представителни разходи	0,00	0,00	0,0%
в. Връзки с обществеността	25 000	29 832	119,3 %
г. Административни и финансови разходи (в т.ч. одит)	135 000	107 928	79,99 %
5. Разходи за дейността на УС	20 000	30 672	153,36%
ВСИЧКО РАЗХОДИ	649 012	610 973	94,1%

В структурно отношение разпределението на разходите по бюджетни линии **спрямо общия размер на изразходваните средства за администриране** е следното: административно-управленски разходи – 23,14%; за повишаване квалификацията, възнаграждения, социално и здравно осигуряване – 50,7%; консултантски услуги – 11,87%; поддръжка и офис разходи – 9,0%; разходи, свързани с дейността на УС – 5,02%, и разходи за институционалното развитие на фонда – 0,2%.

Изпълнението на бюджета за административна издръжка на дейността е показано в **Приложение 3.**

Пояснения относно изпълнението на бюджета за административни разходи:

Таблица 2.4: Информация за извършените разходи по икономически елементи и изменението им спрямо предходния период:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.	Изменение ‘000 лв.	Изменение %
Разходи за активи	(0)	(9)	(9)	(100%)
Разходи за институционално развитие	(2)	(3)	(1)	(33%)
Разходи за персонала	(310)	(307)	3	1%
Разходи за консултанти по реализацията на проекти	(72)	(76)	(4)	(5%)
Поддръжка и офис разходи	(55)	(62)	(7)	(11%)
Административно-управленски разходи	(141)	(170)	(29)	(17%)
Разходи свързани с УС	(31)	(23)	8	35%
Общо	(611)	(650)	(39)	(6%)

Като цяло общите разходи за издръжка на Фонда са се намалили с около 6% в сравнение със същите разходи за предходната година. Причината за това е, че през 2018 година не са правени разходи за закупуването на дълготрайни активи, както и на намалението на административно-управленските разходи и разходите за поддръжка.

В процентно изражение изразходваните средства за издръжка на дейността през 2018 година представляват около 11,0% от разходите за финансиране на проекти през отчетната година.

3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2018 година

Към 31.12.2018 г. сумата на активите на фонда възлиза на 17 935 хил. лв. (31.12.2017 г. – 22 026 хил. лв), в това число пари и парични еквиваленти в размер на 17 921 хил. лв. (31.12.2017 г. – 21 988 хил.лв).

Общият размер на пасивите на НДЕФ е формиран основно от финансираните в размер на 17 894 хил. лв. (31.12.2017 г. – 21 986 хил.лв).

Паричните средства на НДЕФ се съхраняват по сметки на “Уникредит Булбанк” - АД. Към 31.12.2018 г. НДЕФ разполага по своите сметки в “Булбанк” АД с 17 918 лева. Касовата наличност на НДЕФ към 31.12.2018 г. е в размер на 3 хил. лева. Разпределението на паричните средства е показано в *Приложение 4*.

В най-обобщен вид финансовото състояние на НДЕФ към 31.12.2018 г. може да се представи, както следва:

Общо финансови средства на НДЕФ към 31.12.2018 г.	17 920 960 лв.
Ангажирани средства по проекти с подписани договори за финансиране от НДЕФ към края на 2018 г.	2 648 159 лв.
Ангажирани средства за финансиране на проекти за енергийна ефективност на лечебни заведения	2 372 504 лв.
Ангажирани средства за комбинирано финансиране на проекти за енергийна ефективност (чрез грант и договор за гарантиран резултат)	2 000 000 лв.
Ангажирани средства за финансиране на пилотни проекти за енергийна ефективност с прилагането на Стандарти за управление на енергийната ефективност	1 000 000 лв.
Свободни средства за бъдещи проекти и за издръжка на дейността	9 900 297 лв.

Гости на заключителната конференция на Проекта за опазване на климата чрез подобро поведение (50/50) бяха партньорите от Германия и Румъния и представител на Посолството на ФРГ в България

В конференцията активно участие взеха и ученици от училищата и техните учители

VIII. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

1. Оперативни рискове

Националният доверителен екофонд се управлява от Управителен съвет, който се състои от председател, двама заместник-председатели и още четири члена. В него са представени три министерства на ниво заместник-министър и представители на три неправителствени институции – Националното сдружение на общините в Република България, БАН и НПО в сферата на опазване на околната среда. Наредбата за устройството и дейността на фонда предвижда и определянето на алтернативни членове на УС с право на глас от трите министерства за случаите, когато заместник-министрите са възпрепятствани да участват в заседанията. Така рискът от невъзможност да се провеждат заседанията на УС на НДЕФ е минимизиран.

По отношение на случаите на контрол на НДЕФ от страна на различни контролни органи може да се предвидят рискове, тъй като през всичките си години на съществуване и досега Фондът поддържа висока степен на организираност на своята документация. При всеки случай на контрол от страна на различни органи НДЕФ е предоставял изискваната документация и е изпълнявал съответните предписания. В този смисъл не може да се смята, че съществува риск за Фонда.

По отношение на разходите, които са необходими за успешното функциониране на НДЕФ, трябва да се отбележи, че те винаги са в зависимост от изпълнението на съответните програми от инвестиционен характер и няма необходимост от покриване на разходи, които не са обвързани със съответното финансиране за проекти. НДЕФ оптимизира своите оперативни разходи, като води политика на консервативни решения по отношение на необходимостта и целесъобразността на всеки отделен разход. В този смисъл не може да се смята, че съществуват рискове и по отношение на необходимите разходи за оперативното функциониране на НДЕФ.

2. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Съществуват различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. Финансовите рискове, които е възможно да възникват пред фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Вследствие на използването на финансови инструменти фондът потенциално е изложен на пазарен риск, и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и на лихвен риск.

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на НДЕФ в чуждестранна валута не излагат фонда на значителен валутен риск. Политиката на фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2018 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

Кредитният риск представлява риска някой контрагент да не заплати задължението си към фонда. Излагането на фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	17921	21 988

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ликвидният риск представлява рискът, Фондът да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетираат.

IX. ВАЖНИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

X. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА

Националният доверителен екофонд изпълнява своята Стратегия за развитие 2014 – 2020 г., в която са набелязани основните цели на развитието на Фонда до 2020 година.

През 2019 г. НДЕФ ще продължи изпълнението на трите си действащи програми – Инвестиционната програма за климата с двете ѝ схеми – за енергийна ефективност на обществени обекти и за насърчаване използването на електромобили, пилотната фаза на Инвестиционната програма „Минерални води“ и Програма „Микропроекти за климата“. Специално внимание ще бъде обърнато на възможностите за **подобряване на ефикасността и ефективността на инвестициите при реализация на инвестиционни проекти** в три насоки, а именно:

- В процес на внедряване е схема за комбинирано финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществени обекти с цел намаляване на приноса на безвъзмездната субсидия и привличане на инвестиционен капитал чрез изпълнение договори за енергийна ефективност с гарантиран резултат или кредити от различни източници. Идеята е безвъзмездното финансиране от страна на фонда да бъде само в размер, който е необходим, за да направи изпълнението на тези договори осъществимо.
- Друга насока на усилията на НДЕФ за близкото бъдеще е изпълнението на пилотни проекти, при които да бъдат приложени т. нар. Международни протоколи за измерване и проверка на резултатите от инвестициите за енергийна ефективност. Основният мотив за реализацията на тази инициатива е, че прилагането и ще доведе до постигането на няколко основни стратегически цели, свързани с подобряване на капацитета на администрациите на съответните бенефициери поради необходимостта да осигурят управлението на тези проекти; подобряване на ефективността на използваните публичните ресурси; гарантиране устойчивостта при постигането на заложените резултати, чрез предписани методи на управление по време на целия жизнен цикъл на инвестицията.

Наред с това НДЕФ ще продължи да изпълнява и **проекти и дейности, които имат за цел подобряване на информираността на населението и образованието на младите хора** по теми за климатичните промени.

Ще продължи и дейностите си за поучаване на възможностите и **привличане на нови източници за финансиране** за съществуващите и за нови инвестиционни програми.

Екипът на Изпълнителното бюро на НДЕФ ще продължи да функционира като **сравнително малък, но ефективен орган**. Разширяване на екипа би се очаквало да има само ако някоя от инициативите, които са предприети през 2018г., се реализират и се налага усвояване на нови дейности през 2019-а и следващите години.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Таблица 1.1.

**ФОРМУЛЯРИ, ПОСТЪПИЛИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В НДЕФ ПРЕЗ 2018 г. ПО СХЕМАТА ЗА
НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА**

Но на проект	Бенефициер	Категория автомобил	Размер на заявената субсидия
ЕМ 043	Община Иваново	1 електро автомобил М1	20 000,00 лв.
ЕМ 044	Община Хасково	1 електро автомобил L7e	21 000,00 лв.
ЕМ 045	Община Казанлък	1 електро автомобил L7e	21 760,00 лв.
ЕМ 046	Община Елин Пелин	1 електро автомобил L7e	23 000,00 лв.
ЕМ 047	Община Козлодуй	1 електро автомобил L7e	22 113,00 лв.
ЕМ 048	Столичен инспекторат	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 049/1	Агенция по заетостта	ХЕПС плъг-ин хибрид М1 и N1	10 000,00 лв.
ЕМ 049/2	Агенция по заетостта	1 електро автомобил М1 миниван (6+1)	30 000.00 лв.
ЕМ 050/1	Агенция по заетостта	изцяло електрическо превозно средство - категория М1 и N1 (4+1) места	20 000.00 лв.
ЕМ 050/2	Агенция по заетостта	изцяло електрическо превозно средство - категория М1 и N1 (4+1) места	20 000.00 лв.
ЕМ 051	община Бургас	изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000.00 лв.
ЕМ 052	Столичен инспекторат към Столична община	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 053/1	Народно събрание	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 053/2	Народно събрание	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 053/3	Народно събрание	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.

Таблица 1.2.

**ФОРМУЛЯРИ, ПОСТЪПИЛИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В НДЕФ ПРЕЗ 2018 г. ПО ПРОГРАМА
МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА**

Но на проект	Бенефициер	Заглавие на проект	Стойност на проект	Размер на заявената субсидия
МР 001	Номинирано от МОСВ	Изготвяне на Национално съобщение до Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата	24 124.80 лв.	24 124.80
МР 002	Сдружение "Черноморски изследователски енергиен център"	Прогнозен общ енергиен баланс на Р. България за периода 2021 - 2030 г. И с хоризонт до 2050 г.	36 733.92 лв.	36 733.92 лв.
МР 003	Министерство на финансите	Повишаване на енергийната ефективност на вътрешно осветление чрез доставка и монтаж на енергоспестяващи източници на светлина в адм. сграда на Мин. На	49 200.00 лв.	49 200.00 лв.

		финансите		
MP 004	Министерство на финансите	Повишаване на енергийната ефективност на климатичните инсталации в адм. сграда на Мин. На финансите	49 200.00 лв.	49 200.00 лв.
MP 005	РС Балканка 2009 - Благоевград	Адаптиране на горите в "Югозападно държавно предприятие" към климатични промени	59 577.00 лв.	49 897.00 лв.
MP 006	Община Черноочене	Дишаме заедно	48 411.65 лв.	48 411.65 лв.
MP 007	Община Черноочене	Ефективна светлина за нашите деца	48 737.95 лв.	48 737.95 лв.
MP 008	Община Черноочене	Зелена сграда в Лясково	49 380.67 лв.	49 380.67 лв.
MP 009	Община Черноочене	Деца и родители за екологичен дом	48 170.28 лв.	48 170.28 лв.
MP 010	Община Черноочене	Да защитим нашата природа	49 227.41 лв.	49 227.41 лв.
MP 011	Община Черноочене	ЕнергоЕфективни в действие	47 195.42 лв.	47 195.42 лв.
MP 012	Община Черноочене	Разработване на: -Дългосрочна програма за енергийна ефективност за периода 2018-2028г. -Дългосрочна Програма на община Черноочене за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2018-2028г.	48 000.00 лв.	48 000.00 лв.
MP 013	Община Черноочене	Разработване на: -План за действие по енергийна ефективност за периода 2018-2028г. На община Черноочене. -Краткосрочна Програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2018-2028г. на община Черноочене.	48 000.00 лв.	48 000.00 лв.
MP 014	Община Смолян	Отчитане и анализ на резултатите и актуализация с хоризонт 2030г. на План за действие за устойчиво енергийно развитие до 2020г.	36 000.00 лв.	36 000.00 лв.
MP 015	Община Смолян	Изготвяне на обследване за енергийна ефективност на външно изкуствено осветление на гр. Смолян	36 000.00 лв.	36 000.00 лв.
MP 016	Община Смядово	Модернизация на улично осветление на гр. Смядово, община Смядово	60 000.00 лв.	50 000.00 лв.
MP 017	Община Свищов	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в Първо българско народно читалище „Еленка и Кирил Д. Аврамови - 1856”	49 998.95 лв.	49 998.95 лв.
MP 018	Община Пловдив	Поддържане, развитие и опазване на зелената система на град Пловдив с ARBOTOM 3-D PACK	51 319.00 лв.	50 000.00 лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Таблица 2.1.

ОДОБРЕНИ ОТ УС НА НДЕФ ФОРМУЛЯРИ ПО СХЕМАТА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО
НА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ЗА 2018 г.

Но на проект	Бенефициер	Категория автомобил	Размер на заявената субсидия
ЕМ 043	Община Иваново	1 електро автомобил М1	20 000,00 лв.
ЕМ 044	Община Хасково	1 електро автомобил L7e	21 000,00 лв.
ЕМ 045	Община Казанлък	1 електро автомобил L7e	21 760,00 лв.
ЕМ 046	Община Елин Пелин	1 електро автомобил L7e	23 000,00 лв.
ЕМ 047	Община Козлодуй	1 електро автомобил L7e	22 113,00 лв.
ЕМ 050/1	Агенция по заетостта	изцяло електрическо превозно средство - категория М1 и N1 (4+1) места	20 000.00 лв.
ЕМ 050/2	Агенция по заетостта	изцяло електрическо превозно средство - категория М1 и N1 (4+1) места	20 000.00 лв.
ЕМ 051	община Бургас	изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000.00 лв.
ЕМ 052	Столичен инспекторат към Столична община	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 053/1	Народно събрание	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 053/2	Народно събрание	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.
ЕМ 053/3	Народно събрание	ХЕПС плъг-ин хибрид М1	10 000.00 лв.

Таблица 2.2.

ОДОБРЕНИ ОТ УС НА НДЕФ ФОРМУЛЯРИ ПО ПРОГРАМА МИКРОПРОЕКТИ
ЗА КЛИМАТА ЗА 2018 г.

Но на проект	Бенефициер	Заглавие на проект	Стойност на проект	Размер на заявената субсидия
МР 001	Номинирано от МОСВ	Изготвяне на Национално съобщение до Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата	24 124.80	24 124.80
МР 002	Сдружение "Черноморски изследователски енергиен център"	Прогнозен общ енергиен баланс на Р. България за периода 2021 - 2030 г. И с хоризонт до 2050 г.	36 733.92	36 733.92
МР 003	Министерство на финансите	Повишаване на енергийната ефективност на вътрешно осветление чрез доставка и монтаж на енергоспестяващи източници на светлина в адм. сграда на Мин. На финансите	49 200.00	49 200.00
МР 004	Министерство на финансите	Повишаване на енергийната ефективност на климатичните инсталации в адм. сграда на Мин. На финансите	49 200.00	49 200.00
МР 005	РС Балканка 2009 - Благоевград	Адаптиране на горите в "Югозападно държавно предприятие" към климатични промени	59 577.00	49 897.00

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

Таблица 3.1

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ДРУГИ ПРОГРАМИ И АДМИНИСТРАТИВНА ИЗДРЪЖКА НА НДЕФ КЪМ 31.12.2018

НАПРАВЛЕНИЯ НА СРЕДСТВАТА	ОТЧЕТНА ГОДИНА (2018) В ЛЕВА											
	План -Общо	Отчет - Общо	Изпълнение - Общо	Административна издръжка ИПК - План	Административна издръжка ИПК - Отчет	Административна издръжка Малта - План	Административ на издръжка Малта - Отчет	Административна издръжка ИПМВ - План	Административна издръжка ИППВ - Отчет	Отчет - ДЕ	Отчет - Веасоп	Отчет - EUKI
	в лева	в лева	в %									
Част А - ИНВЕСТИЦИИ	0	0		0	0			0	0	0	0	0
1. Материални дълготрайни активи	0									0	0	0
2. Нематериални дълготрайни активи	0								0	0		0
Част Б - ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	3 000	1 600	53	2 529	1 600	51	0	420	0	0	0	0
1. Консултантски услуги по институционално развитие	0	0							0			
2. Други разходи по институционално развитие	3 000	1 600	0	2 529	1 600	51		420	0	0	0	0
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	646 012	713 133	110	547 117	517 735	11 034	11 774	90 861	67 438	23 029	55 153	38 004
възнаграждения, социално и здравно осигуряване	340 012	340 153	100	289 159	271 975	5 832	5 797	48 021	32 029	0	18 426	11 927
а. Обучение на персонала	5 000	366	7	4 215	366	85		700				
б. Трудови възнаграждения	278 089	277 463	100	234 429	223 847	4 728	4 569	38 932	24 156		15 137	9 755
в. Социално и здравно осигуряване	46 893	48 411	103	39 531	37 193	797	1 227	6 565	4 529		3 289	2 172
г. Социални добавки съгласно КТ	10 030	10 569	105	8 455	9 095	171		1 404	1 474			
д. Трудова медицина	3 000	3 344		2 529	1 474	51		420	1 870			
2. Консултантски услуги	60 000	92 934	155	50 580	68 094	1 020	1 605	8 400	1 958	921	10 421	9 935
2А. Резерв за административни разходи	0											
3. Поддръжка и офис разходи	59 000	59 653	101	49 737	39 648	1 003	0	8 260	15 086	168	4 751	0
а. Електричество, отопление, телефони, ел. поща, вода и др.	15 000	16 519	110	12 645	9 436	255		2 100	3 051	168	3 863	
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	8 000	7 077	88	6 744	5 772	136		1 120	750		555	
в. Застраховки и охрана на имуществото	4 000	3 222	81	3 372	3 222	68		560			0	
г. Офис консумативи и сервиз	32 000	32 836	103	26 976	21 218	544		4 480	11 285		333	
4. Административно-управленски разходи	167 000	189 720	114	140 781	119 578	2 839		23 380	10 505	21 940	21 556	16 142
а. Командировки	7 000	26 676	381	5 901	3 213	119		980	377	70	7 692	15 325
б. Представителни разходи	0	0						0		0		0
в. Връзки с обществеността	25 000	55 116	220	21 075	12 997	425		3 500	5 568	21 870	13 865	816
г. Административни и финансови разходи (в т.ч. одит)	135 000	107 928	80	113 805	103 368	2 295		18 900	4 560		0	
5. Разходи по дейността на УС	20 000	30 672	153	16 860	18 440	340	4 372	2 800	7 860	0	0	0
Част Г - РЕЗЕРВ	0	0	0	0				0		0	0	0
ВСИЧКО	649 012	714 733	110	549 646	519 335	11 085	11 774	91 281	67 438	23 029	55 153	38 004

Таблица 3.2

НАПРАВЛЕНИЯ НА СРЕДСТВАТА	Предходна година (2017)			Отчетна година (2018)	
	План в лева	Отчет в лева	Изпълнение в %	План в лева	Отчет в лева
Част А - ИНВЕСТИЦИИ	22 000	8 935	41	0	0
1. Материални дълготрайни активи	12 000	5 895	49	0	0
2. Нематериални дълготрайни активи	10 000	3 040	30	0	0
Част Б - ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	30 000	2 920	10	3 000	1 600
1. Консултантски услуги по институционално развитие	25 000	0	0	0	0
2. Други разходи по институционално развитие	5 000	2 920		3 000	1 600
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	894 857	638 266	71	646 012	713 133
1. Повишаване квалификацията на ИБ, възнаграждения, социално и здравно осигуряване	364 857	306 527	84	340 012	340 153
а. Обучение на персонала	5 500	3 997	0	5 000	366
б. Трудови възнаграждения	296 382	250 484	85	278 089	277 463
в. Социално и здравно осигуряване	51 415	42 271	82	46 893	48 411
г. Социални добавки съгласно КТ	11 560	9 775	85	10 030	10 569
д. Трудова медицина				3 000	3 344
2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти	164 000	75 996	46	60 000	92 934
3. Поддръжка и офис разходи - режимни	126 000	62 048	49	59 000	59 653
а. Електричество, отопление, телефони, ел. поща, вода и др.	50 000	16 297	33	15 000	16 519
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	20 000	8 467	0	8 000	7 077
в. Застраховки и охрана на имуществото	6 000	3 999	67	4 000	3 222
г. Офис консумативи и сервиз	50 000	33 285	67	32 000	32 836
4. Административно-управленски разходи	205 000	170 385	83	167 000	189 720
а. Командировки	30 000	9 258	31	7 000	26 676
б. Представителни разходи	0	0	0	0	0
в. Връзки с обществеността	60 000	34 959	58	25 000	55 116
г. Административни	115 000	126 168	110	135 000	107 928
5. Разходи по дейността на УС	35 000	23 310	67	20 000	30 672
Част Г - РЕЗЕРВ [4% от (А+Б+В)]	0	0	0	0	0
ВСИЧКО РАЗХОДИ	946 857	650 121	69	649 012	714 733
Нетни разходи:	946 857	650 121	69	649 012	714 733

ПРИЛОЖЕНИЕ 4:

СПРАВКА ЗА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА НА НДЕФ КЪМ 31.XII.2018

Налични парични средства в банковите сметки и каса на НДЕФ: 4 606 458.82 BGN

Сума на депозираните средства в лева, съгласно Таблица 1 13 314 501.68 BGN

Всичко лева към 31.12.2018 година 17 920 960.50 BGN

Таблица 1: Месечни депозити в лева:

№ на депозитна сметка	Дата на депозиране	Главница	Очаквана лихва за периода	Падеж	Годишен лихвен % за периода
70002522574086	23.09.2016	5 006 251.88	0.00	23.03.2019	0.00%
70002522602514	22/10/2016	6 007 502.25	0.00	22.04.2019	0.00%
70002522602528	22/10/2016	2 300 747.55	0.00	22.01.2019	0.00%

13 314 501.68

0.00

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Новият образователен проект на НДЕФ в партньорство със седем страни стартира с обучение на учители от 15 училища от общините Самоков, Люлин, Велико Търново и Павел баня

В обучението учителите получиха практически умения за работа с измервателните уреди, с които работят и учениците

Грант Торнтон ООД
Бул. „Черни връх“ № 26, 1421 София
Ул. „Параскева Николау“ №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

До Управителния съвет на
НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД
Град София

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД** („Фонда“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2018 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата,

която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;

- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

29 март 2019 г.
България, гр. София, бул. Черни връх №26

Проект на НДЕФ за въвеждане на знания по темите за климата и енергията в рамките на Европейската инициатива за климата (EUKI) на правителството на Република Германия стартира с учебно пътуване до Берлин за екипа от университетски преподаватели

В Берлин преподавателите се запознаха и с работата на образователния център на Берлинската ботаническа градина

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

*Енергийният екип на 79 СУ „Индира Ганди“
в софийския район Люлин по време на извънкласните си занимания*

*Децата от енергийния екип в училище ОУ „Генерал Скобелев“,
с. Скобелево, община Павел баня подготвят материалите, с които
да напомнят на съучениците си как трябва да се пести енергия*

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

Активи	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	1	10
Машини и съоръжения	6	13	28
Нетекущи активи		14	38
Текущи активи			
Пари и парични еквиваленти	7	17 921	21 988
Текущи активи		17 921	21 988
Общо активи		17 935	22 026
Пасиви			
Финансирания	8	17 894	21 986
Задължения към персонала и осигурителни институции	9.2	35	33
Търговски и други задължения	10	6	7
Общо пасиви		17 935	22 026

Изготвил: Антония Тодорова
(Антония Тодорова)

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ: Ирена Пенчева
(Ирена Пенчева)

Дата: 22 януари 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 29 март 2019 г.

Марио Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от финансираня за проекти	11	5 552	9 155
Приходи от финансираня за административни разходи и институционално развитие	11	599	613
Приходи от финансираня за нетекущи активи	5,6,11	25	28
Приходи от финансираня по немски програми	11	116	29
Разходи за финансиране на проекти	12	(5 552)	(9 155)
Разходи за материали	13	(20)	(22)
Разходи за външни услуги	14	(328)	(292)
Разходи за персонала	9.1	(339)	(303)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6	(25)	(28)
Други разходи	15	(27)	(24)
Финансови разходи	16	(1)	(1)
Финансови приходи	16	-	3
Нетен резултат за годината		-	3
Общо всеобхватен доход за годината		-	3

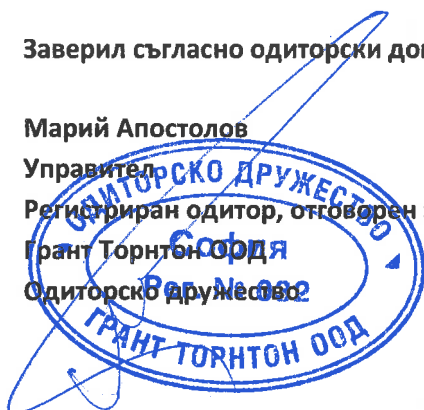
Изготвил: Антония Тодорова
(Антония Тодорова)

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ: Ирена Пенчева
(Ирена Пенчева)

Дата: 22 януари 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 29 март 2019 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

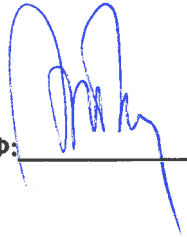
[Handwritten signature]

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Оперативна дейност			
Получено целево финансиране Малта	8	411	282
Получено целево финансиране Авиационни квоти	8	1 618	603
Получено целево финансиране по „Инвестиционна програма за климата“	8	-	15 298
Получени други финансирания	8	171	29
Плащания за финансиране на проекти	12	(5 552)	(9 155)
Плащания за институционално развитие		(2)	(3)
Плащания към контрагенти във връзка с административна издръжка и изпълнение на проекти		(358)	(325)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(344)	(305)
Други плащания, нетно		(11)	(6)
Паричен поток от оперативна дейност		(4 067)	6 418
Инвестиционна дейност			
Плащания за придобиване на нетекущи активи	5,6	-	(8)
Получени лихви	16	-	6
Паричен поток от инвестиционна дейност		-	2
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
		(4 067)	6 416
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		21 988	15 572
Пари и парични еквиваленти в края на годината	7	17 921	21 988

Изготвил:
(Антония Тодорова)

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

Дата: 22 януари 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 29 март 2019 г.

Мариан Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
Грант Горнтон ООД
Одиторско дружество

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Информация за Фонда

Националният доверителен екофонд (Фондът) е публично-правна организация, създадена в съответствие с:

- Международно суапово споразумение “Дълг срещу околната среда” и “Дълг срещу природа” между Правителствата на Република България и Швейцарската конфедерация, подписан на 23 октомври 1995 г.
- Чл. 36 от Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр.63/14.07.1995 г.) и чл. 66, 67, 68 и чл. 142а-з от сега действащия Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ бр.91/25.09.2002 г., изм. и доп. ДВ бр.46/18.06.2010 г.)
- Наредба за устройството и дейността на Фонда, приета с ПМС 163 от 14.08.1995 г. (ДВ, бр.74/22.08.1995 г.), изменена с ПМС 96 от 10.05.2004 г. (ДВ, бр. 41/18.05.2004), изменена и допълнена с ПМС 185 от 02.09.2010 г. (ДВ бр.71/10.09.2010) и с ПМС 301 от 19.09.2014 г. (ДВ бр. 81/30.09.2014)

Фондът е създаден за управление на средствата, постъпващи от суапови сделки “Дълг срещу околна среда и “Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности, както и от правителства, международни финансови институции и други дарители, предназначени за опазване на околната среда на Република България. При осъществяване на своята дейност Националният доверителен екофонд е независим и се подчинява единствено на вътрешното законодателство и на международните договори, по които Република България е страна.

Адресът на управление на Фонда е: гр. София 1574, бул.”Шипченски проход” № 67 Б.

1.1. Собственост и управление

Органите на управление на Фонда са: Управителен съвет, Консултативен съвет и Изпълнително бюро.

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ приета с ПМС № 96 от 10.05.2004 (изм. и доп. с ДВ № 71 от 10.09.2010 и ДВ № 81 от 30.09.2014 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни членове.

Консултативният съвет се състои от представители на правителствата и другите институции, които са предоставили средства или оказват съдействие на Фонда, а Изпълнителното бюро организира дейността на Националния доверителен екофонд.

Към 31.12.2018 г. ключовият управленски персонал се състои от:

Управителен съвет:

- Председател на УС на НДЕФ – доц. д-р Ирена Георгиева, избрана от Министерския съвет на Република България (Решение № 799 на МС / 14.10.2015 г.). От м. септември 2018 година председател на УС е г-жа Пенка Моллова (Решение № 665 на МС / 19.09.2018 година).
- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) – заместник - министър Атанаска Николова до 24.08.2018 г., когато е заменена от заместник - министър Николай Кънчев. Представителят на Министерството на околната среда и водите е и заместник-председател на УС.
- Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър - Маринела Петрова;

- Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Жечо Станков.
- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, заместник-председател на УС;
- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;
- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – г-жа Гинка Чавдарова, изпълнителен директор на НСОРБ, до 01.05.2018 година, когато е заменена от новоизбрания изпълнителен директор на НСОРБ – г-жа Силвия Георгиева.

Изпълнително бюро:

Вр.и.д. Директор на ИБ

Главен счетоводител

Счетоводител

Ирена Пенчева

Антония Тодорова

Маринела Желева

Главен експерт управление на програми

Старши експерт управление на програми

Експерт управление на програми

Ивайло Цеков

Камелия Георгиева

Теодора Станишева

Главен експерт управление на проекти

Експерт управление на проекти

Технически асистент

Шофьор

инж. Борислав Мирков

инж. Галина Велева

Елена Михайлова

Божидар Вълчков

Фондът се представлява от председателя на УС г-жа Пенка Моллова. Оперативната дейност се управлява от Вр.и.д. директор на Изпълнителното бюро - Ирена Пенчева.

Към 31.12.2018 г. общият списъчен брой на персонала е 10 лица (31.12.2017 г. - 9).

1.2. Предмет на дейност

Дейността на Фонда се извършва в съответствие с Наредбата за устройство и дейността на Националния доверителен екофонд. Средствата на Фонда се разходват за финансиране и съфинансиране на екологични проекти и дейности в съответствие с условията на дарителите и с приоритетите на националните екологични стратегии и програми.

- Дейността на Фонда е насочена в следните основни направления:
- Ликвидиране на замърсявания и увреждания на околната среда, настъпили в минало време;
- Намаляване замърсяването на въздуха, и ограничаване на изменението на климата;
- Опазване чистотата на водите;
- Опазване на биологичното разнообразие;
- Други приоритетни области, включени в националната политика в сферата на опазване на околната среда.

Основните източници на финансиране във Фонда са:

- Целево финансиране на Инвестиционната програма за климата (ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА(ИПК)) по РМС № 201/26.03.2015 година;

- Целево финансиране за пилотна схема на Инвестиционна програма „Минерални води,, по Постановление №322/24.11.2016 г.
- Постъпления в съответствие с Наредба №1/04.03.2015 година за определяне на реда и начина за разходване на приходите от продажбата на квоти за емисии от авиационни дейности чрез търг.
- Целево финансиране по проект на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта по РМС №175 / 29.03.2017 г.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Инвестиционната програма за климата стартира на базата на Решение на Министерски съвет (201/26 март 2015 г.) с предоставянето на средства на основание на § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Финансирането на Програмата продължи и през 2016 и 2017 година съответно с Решения на Министерски съвет № 80/11.02.2016 и № 27/13.01.2017 година. Със средствата се финансират проекти за подобряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили от публичните институции.

Приемането на заявления за изразяване на интерес беше постоянен процес до м. октомври 2017 година, когато с измененията и допълненията на ОР се въвежда изискването за публикуване на покани с определен срок. През 2018 година не са публикувани покани за внасяне на Заявления. Формулярите, съдържащи пълните проектни предложения, се внасят от бенефициерите след получаване на писмо за одобреното от Комисията за подбор и отчитане на проектите заявление.

През отчетната година от Комисията за подбор и отчитане изпълнението на проектите са разгледани само 11 Формуляри по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественния сектор.

През 2018 година по **Инвестиционна програма “Минерални води“** на базата на Постановление № 322/24.11.2016 г. на Министерски съвет, НДЕФ разполага със средства в размер на 3 500 000 лева. Те са предназначени за финансиране на проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и като резултат - директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове.

Работи се активно по одобрените девет (9) проекта.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 87 представляват неразделна част от него.

Отчитайки спецификата на тази програма, към края на отчетната година са разплатени и одитирани 2 проекта, със субсидия от НДЕФ в размер на 400 945 лева.

Стартиралия през 2016 година проект за подобряване на поведението на енергопотребителите в българските училища, в партньорство с Берлинския независим институт за околна среда (UfU), румънската организация Environ и с подкрепата на Федералното министерство на околната среда на Република Германия завърши успешно през 2018 година. Основните приоритети на дейностите по проекта бяха свързани с конкретните мерки и препоръки, които участващите училища и техните енергийни екипи са предприели за енергийното образование на учениците и намаляването на енергопотреблението и на препоръките им за техническа оптимизация на сградите.

През 2018 година стартира изпълнението на нов образователен проект за пестене на енергия в училищата – “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР). Проектът е част от широка европейска инициатива, която насърчава действията в областта на климата и улеснява обмена между националните правителства, общините и училищата в Европа. В България проектът се изпълнява от Националния доверителен екофонд (НДЕФ). В проекта участват образователни институции от Чехия, Румъния, България и Германия, а в дейностите за обмяна на опит между общини участват също и Гърция, Полша и Португалия. Целта на проекта е да укрепи двустранното и многостранното сътрудничество и да създаде общ стремеж за осъществяване на Парижкото споразумение чрез дейности като: съвместно обучение, изграждане на мрежи и специализирани консултантски услуги. Така създателите на политики, общинските участници и преподавателите ще придобият технически и свързани с процеса умения, които да им помогнат да разработят, усъвършенстват и прилагат мерки за намаляване на емисиите на парникови газове.

През тази отчетна година се даде началото и на още един образователен проект, финансиран от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия – “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“. Конкретните му цели са да:

Повиши капацитета на основните целеви групи, отговорни за изпълнението на образователни програми - учители, представители на академичните среди, които са ангажирани с обучение на учители, както и местни власти.

Подобри цялостната интеграция на свързани с изменението на климата политики чрез подпомагане развитието и разпространението на най-добри практики и политически подходи.

Институционализира програмите за квалификация на учителите – от тези за предучилищно образование до 7-ми клас и да направи принос към националните стратегически документи, свързани с климата.

Да се разработят програми за квалификация на учителите – от обучителите на учители в сътрудничество с учители

Да се подготвят образователни пакети - 14 пакета - 2 за детска градина, 2 за начално училище и 10 за основно училище, вкл. брошури, ръководства, образци и др.

Да се повиши информираността относно въпроси и действия, свързани с климата – запознаване на местните власти и ангажирането им с процесите в техни училища

Да подпомагане усилията за предоставяне на информация и повишаване на информираността на учениците, преподавателите и родителите относно енергийната ефективност чрез медийни и публични събития.

И през 2018 година продължи изпълнението на Програма “Микропроекти за климата“. Средствата, постъпили в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет №175/29.III.2017 г., се изразходват за дейности по

сметчаване и адаптация към изменението на климата. През отчетната 2018 година е завършен 1 проект. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 47 689 лева.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

- МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани *нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда*. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинг” в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 19 „Доходи на наети лица” (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия” (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Фондът е приел да представя отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи от финансираня

Приходи от финансираня се представят, когато има значителна сигурност, че финансирането ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Фонда за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали съответните разходи, чието компенсиране е цел на финансирането: направените разходи за финансиране на проекти за опазване на околната среда, институционално развитие и на оперативните разходи за издръжка на Фонда през отчетния период. Финансиране, целящо да компенсира Фонда за направени разходи по придобиване на нетекущи активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.5. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти”.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти и интернет портал. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 3 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Фонда е в размер на 700 лв.

4.8. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Фондът да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Фонда, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- офис обзавеждане и инвентар – 6 - 7 г.;
- компютри и оборудване – 2 - 3 г.;
- транспортни средства – 4 г.

Печалбата или загубата от продажбата на машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за машините и съоръженията на Фонда е в размер на 700 лв.

4.9. Тестове за обезценка на машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Фондът дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Фонда, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Фонда.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Фонда ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 01.01.2018 г.

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата.

4.10.1. Финансови активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Фондът държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.10.2. Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)

- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

4.10.3. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.11. Финансови инструменти, съгласно МСС 39, до 31.12.2017 г.

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Фондът ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;

- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата на Фонда. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата на редове „Финансови разходи”, „Финансови приходи” или „Други финансови позиции”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално във Фонда, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата/отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

4.12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и краткосрочни депозити.

4.13. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Фондът отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала и осигурителни институции, включват заплати и социални осигуровки.

Фондът не е разработвал и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции” по недисконтирана стойност, която Фонда очаква да изплати.

4.14. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.15. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.15.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Фонда през следващата отчетна година.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 87 представляват неразделна част от него.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.15.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2018 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползването им от Фонда. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на компютърно оборудване и софтуер.

5. Нематериални активи

Нематериалните активи на Фонда включват интернет портал и програмни продукти. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Интернет портал	Програмни продукти	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2018 г.	38	4	42
Салдо към 31 декември 2018 г.	38	4	42
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2018 г.	(31)	(1)	(32)
Амортизация през периода	(7)	(2)	(9)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(38)	(3)	(41)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	-	1	1

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

	Интернет портал	Програмни продукти	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2017 г.	38	1	39
Постъпили през периода	-	3	3
Отписани активи през периода	-	-	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	38	4	42
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2017 г.	(18)	-	(18)
Амортизация през периода	(13)	(1)	(14)
Салдо към 31 декември 2017 г.	(31)	(1)	(32)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	7	3	10

6. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Фонда включват компютри, транспортни средства и стопански инвентар. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Компютри/ оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Стопански инвентар '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2018 г.	53	38	16	3	110
Салдо към 31 декември 2018 г.	53	38	16	3	110
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2018 г.	(39)	(24)	(16)	(3)	(82)
Амортизация през периода	(6)	(10)	-	-	(16)
Отписана през периода		-	1	-	1
Салдо към 31 декември 2018 г.	(45)	(34)	(15)	(3)	(97)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	8	4	1	-	13

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

	Компютри/ оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Стопански инвентар '000 лв.	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2017 г.	48	38	17	3	106
Постъпили през периода	5		-		5
Отписани активи през периода		-	(1)	-	(1)
Салдо към 31 декември 2017г.	53	38	16	3	110
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2017 г.	(34)	(15)	(17)	(3)	(69)
Амортизация през периода	(5)	(9)	-	-	(14)
Отписана през периода		-	1		1
Салдо към 31 декември 2017г.	(39)	(24)	(16)	(3)	(82)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	14	14	-	-	28

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

Фондът не е заложил машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

7. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Банкови депозити	13 315	13 315
Парични средства в банки	4 603	8 672
Парични средства в брой	3	1
Пари и парични еквиваленти	17 921	21 988

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 87 представляват неразделна част от него.

НДЕФ няма блокирани пари и парични еквиваленти.

8. Финансирания под условие

Финансиранията под условие включват:

Неусвоена част от финансирането за дейността, в т.ч.:	17 894	21 983
неусвоената част от финансирането за дейността –		
ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА(ИПК)	9 560	15 013
неусвоената част от финансирането за дейността –		
Минерални води	2 801	3 439
– неусвоената част от финансирането за дейността –		
Авиационни квоти	4 830	3 212
– неусвоената част от финансирането за дейността - Малта	634	282
– неусвоената част от финансирането по проекти Германия	57	
– за финансиране придобиването на нетекущи активи	12	37
– резултат за периода	-	3
– Балансова стойност на 31 декември	17 894	21 986

Неусвоената част от финансирането за дейността включва:

	31.12.2018 '000 лв.	31.12.2017 '000 лв.
Балансова стойност на 1 януари	21 986	15 596
Признат приход от финансирания в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	(6 292)	(9 825)
Получени средства по финансирания през периода	2 200	16 212
Резултат за периода	-	3
Балансова стойност на 31 декември	17 894	21 986

Основните източници на финансиране на дейността на Фонда включват:

- Осигурено целево финансиране от ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА(ИПК) през 2017г. е размер на 15 298 хил. лв. за инвестиционни проекти и административната дейност на НДЕФ.
- Осигурено целево финансиране от Пилотна схема на Инвестиционна програма “Минерални води“ в общ размер на 3 500 хил. лв. за финансиране на инвестиционни проекти.
- Осигурено финансиране за разходване на приходите от продажбата на авиационни квоти в общ размер на 4 830 хил. лв.

9. Възнаграждения на персонала

9.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за заплати	(289)	(260)
Разходи за социални осигуровки	(50)	(43)
Разходи за персонала	(339)	(303)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 87 представляват неразделна част от него.

9.2. Задължения към персонала и осигурителни институции

Задължения към персонала и осигурителни институции, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи:		
Задължения към персонала	16	16
Натрупани неизползвани отпуски и осигуровки, свързани с тях	9	10
Задължения за осигуровки и данъци	10	7
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	35	33

10. Търговски и други задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Задължения за правни и други услуги	5	5
Други	1	2
	6	7

11. Приходи от финансираня под условие

Приходите от финансиране под условие, могат да бъдат представени по следния начин:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи, отчетени за финансираня на проекти (виж Пояснение т.12)	5 552	9 155
Административни разходи за издръжка на фонда	599	613
Приходи от немски проекти	116	29
Приходи за финансиране на нетекущи активи	25	28
	6 292	9 825

12. Разходи за финансиране на проекти

Финансирането на публичните проекти се реализира на базата на три програми, както следва:

Програма	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС) 000 'лв	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност) 000 'лв	Изплатени средства по проекти през текущата година 000 'лв
12.1 Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата Инвестиционна програма за климата(ИПК).	9 204	6 709	4 933
12.2 Финансиране на публични проекти по Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води.	5 342	2 780	571
12.3 Финансиране на публични проекти по Програма "Микропроекти за климата".	80	74	48
	14 626	9 563	5 552

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 87 представляват неразделна част от него.

12.1. Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК).

Средствата са за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, както и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили.

Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите се извършват по банков път от сметка на НДЕФ.

През 2018 г. реално разплатените суми към Бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата (ИПК) – Схема “Енергийна ефективност“ са в размер на 4 813 хил. лв.

Реално разплатените суми към Бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата ИПК) – Схема “Електромобили“ са в размер на 120 хил. лв.

Детайлно описание на отчетените през 2018 година разходи за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е представено в таблицата по-долу:

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
163	Внедряване на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Раковски	376 292.10	319 848.29	319 847.61
184	Въвеждане на енергоспестяващи мерки в ЦДЯ Патиланци гр. Етрополе	147 529.07	125 399.71	117 750.60
230*	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградите на езикова гимназия "Пловдив"-гр.Пловдив:обект 1-"Училищна сграда",обект 2-"Общежитие за момичета",обект 3-"Общежитие за момчета"	1 154 221.13	981 087.96	140 629.90
244	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на Общинска администрация, гр.Стражица	204 416.38	173 753.92	-
244-2 ***	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на БКС, гр.Стражица	182 908.06	124 768.77	111 629.26
246	Повишаване на енергийната ефективност в Поликлиника - гр. Шабла, община Шабла“	219 738.84	186 778.01	179 068.59
277	Намаляване емисиите парникови газове чрез внедряване на мерки за енергийната ефективност в ОУ "Петър Парчевич" - град Чипровци"	552 233.78	462 468.67	460 395.73

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 87 представляват неразделна част от него.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
295	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградите на Общежитие, в град Оряхово, ул. "С. Румянцев" № 9	592 327.72	503 478.56	503 377.23
315-1 ***	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община Марица-ЦДГ "Буратино,с.Костиево	302 095.76	256 781.40	-
315-2	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община Марица-Здравна служба, с. Маноле	76 602.64	65 112.24	65 079.41
328-1**	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново" - ПМГ "Васил Друмев"	430 297.86	365 753.18	281 407.04
328-2**	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община Велико Търново - ОУ "Свети Патриарх Евтимий"	380 389.75	323 331.29	254 972.94
329	Повишаване на енергийната ефективност в 44-то СОУ "Неофит Бозвели", район "Подуяне, гр.София	457 288.27	388 695.03	378 090.95
364 ***	Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- първа база	1 065 206.07	266 301.52	-
365	Прилагане на мерки за повишаване на енергийната ефективност в поща, с. Чавдар	65 661.37	55 812.16	55 158.11
368	Внедряване на мерки за енергийна ефективност на СУ "Екзарх Антим I", гр.Казанлък	969 509.35	800 000.00	800 000.00
389	Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на уличното осветление в к-кс Славейков, к-кс Изгрев, к-кс Зорница,община Бургас	1 071 705.05	800 000.00	800 000.00
392	Повишаване на енергийната ефективност на административна сграда на ГДПБЗН-МВР	234 035.58	198 930.24	197 139.06
424	Внедряване на мерки за енергийна ефективност на сградата на здравна служба в с. Дунавци, община Казанлък	120 363.77	102 309.20	102 222.50

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
475	Изграждане на ново енергоспестяващо улично осветление по пътя към творчески дом „Пампорово-БНТ “и хотел „Евридика “к. к. Пампорово	93 323.10	46 661.55	46 660.05
	Публични проекти - ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА(ИПК)	8 696 145.65	6 547 271.70	4 813 428.98
	ЕЛЕКТРОМОБИЛИ			
033	Проект за насърчаване използването на електромобили- Столична община, Столичен инспекторат към Столична община	52 700.00	20 000.00	20 000.00
036 ***	Проект за насърчаване използването на електромобили МОН	61 822.00	20 000.00	-
038	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Гоце Делчев	65 000.00	20 000.00	20 000.00
039	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Благоевград	69 448.00	20 000.00	20 000.00
040	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Бургас	64 995.00	20 000.00	20 000.00
041	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Габрово	64 200.00	20 000.00	20 000.00
042	Проект за насърчаване използването на електромобили- Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"	52 990.00	20 000.00	20 000.00
045 ***	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Казанлък	77 186.40	21 760.00	-
	Публични проекти - ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК) електромобили	508 341.40	161 760.00	120 000.00

* Проекти частично платени през 2018 година, окончателно плащане предстои през 2019 година.

** Проекти частично платени през 2017 година и приключили през 2018 година.

*** Проекти по които плащането предстои през 2019 година.

12.2. Финансиране на публични проекти по Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води.

Изразходването на средства по тази програма се основава на Постановление на МС № 322/24.11.2016 г. Те са за финансиране на екологични общински проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води.

През 2018 г. има стартирали шест проекта, а един е в процес на подготовка. Има завършени, платени и одитирани два проекта.

Детайлно описание на отчетените през 2018 година разходи за финансиране на проекти по ИПМВ е представено в таблицата по-долу:

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
001	Помпена станция, водопровод 2 и събирателен резервоар -общ. Минерални бани	574,746.32	287,373.16	286,845.60
002	Помпена станция - община Полски Тръмбеш	227,144.05	113,572.03	113,373.75
003	Събирателен резервоар - Сепарева баня	808,301.38	435,955.02	0.00
004	Водопровод, събирателен резервоар и СОЗ пояс А - община Панагюрище	342,480.00	171,240.00	170,473.22
005	Водопровод 2, помпена станция 2, сондаж 2 и надземна част водовземни съоръжения община Бургас	1,318,907.90	712,393.38	0.00
006	Водопровод, помпена станция, събирателен резервоар и водомери на водоизточници Разлог	283,996.67	141,998.33	0.00
007	Водопровод - Берковица	1,028,329.95	514,164.98	0.00
008	Водопровод, надземна част, оборудване водовземни съоръжения, реконструкция и ремонт на измервателна камера - Велинград	377,892.66	188,946.33	0.00
009	водопровод 2 -община Септември	380,416.06	214,037.61	0.00
	Публични проекти - ИПМВ	5,342,214.99	2,779,680.84	570,692.57

12.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”.

На базата Решение на МС № 175 / 29.03.2017 г. и на Споразумението на прехвърляне на годишно разпределение на количество емисии (Annual emissions allocations – AEAs) в рамките на НДЕФ е институционализирана Програма “Микропроекти за климата”. Средствата по тази програма се изразходват за малки проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени и адаптацията към тях.

През 2018 г. са стартирали три проекта. Единият от които (Изготвяне на национално съобщение към НООНИК) е завършен и платен през 2018 г.

Детайлно описание на отчетените през 2018 година разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в таблицата по-долу:

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2018)
001	МОСВ - Изготвяне на Национално съобщение към НООНИК	30,000. 00	24,000. 00	22,762. 62
002	РС Балканка 2009 – Адаптиране на горите в Югозападно държавно предприятие към изменението на климата	49,852.00	49,852.00	24,926.00
	Програма “Микропроекти за климата”	79,852	73,852	47,688

13. Разходи за материали

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Топлоенергия	(1)	(1)
Ел.енергия	(3)	(4)
Офис материали	(3)	(3)
Други	(13)	(14)
	(20)	(22)

14. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Консултантски услуги, вкл. институционално развитие	(150)	(111)
Комуникационни услуги	(7)	(8)
Застраховки и охрана	(3)	(4)
Сервизно обслужване	(27)	(33)
Одиторски услуги, включително на финансираните проекти	(108)	(126)
Други	(33)	(10)
	(328)	(292)

15. Други разходи

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Разходи за командировки	(27)	(10)
Други	-	(14)
	(27)	(24)

16. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи са 1 хил. лв., като те представляват разходи за банкови такси и разходи по валутни операции. През текущия период не са отчетени финансови приходи по депозити (2017: 3 хил. лв.).

17. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда са ключовият управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Ключовият управленски персонал на Фонда включва членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения	16	9

18. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Пари и парични еквиваленти	7	17 921	21 988
Финансови пасиви	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Търговски и други задължения	10	6	7

19. Основни рискове свързани с дейността на Фонда.

19.1. Рискове, свързани с оперативната дейност.

19.1.1 Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Фондът е изложен на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Фонда вижте пояснение 18. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фондът са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Фондът се осъществява от централната администрация на Фонда в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложен Фонда, са описани по-долу.

19.2. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и лихвен риск.

Валутен риск

По-голямата част от операциите на Фондът се осъществяват в български лева. Транзакциите на Фонда в чуждестранна валута не излагат Фонда на значителен валутен риск.

Лихвен риск

Политиката на Фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2018 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

19.3. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Фонда. Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	17 921	21 988

Фондът не е предоставял финансовите си активи като обезпечение.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

19.4. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Фондът да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетира.

20. Поети ангажменти във връзка с изпълнението на Инвестиционната програма за климата (ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА(ИПК))

Към края на 2018 година от НДЕФ са сключени договори за финансиране, които все още не са приключили на обща стойност 1 530 хил.лв. Неусвоената част от финансирането по Инвестиционна програма за климата ИПК възлиза на 9 560 хил. лв., като 5 205 хил. лв. от тях са предвидени за пилотни проекти, 1 398 хил.лв са предвидени за схемата за насърчаване използването на електромобили. Остават 2 957 хил. лв. за администриране на фонда и нови проекти.

В периода 01.01.2018 – 31.12.2018 година са завършени изцяло 21 инвестиционни публични проекта, 6 от които за електромобили.

И през 2018 година дейността на НДЕФ във връзка с изпълнението на публичните проекти по Инвестиционна програма за климата ИПК) е фокусирана в следните направления:

- Предварителен контрол на техническите проекти и на тръжните процедури. Екофондът изпълнява предварителен контрол по тръжните процедури на всички публични проекти, като прави предварителен преглед и съгласуване, както на тръжната документация на процедурите, така и на техническите проекти за СМР. След успешното завършване на тази процедура и след избирането на изпълнители Фондът сключва договори с Бенефициерите.
- Контрол по фактическото изпълнение и плащания. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите. Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите, се извършват по банков път.

21. Поети ангажименти във връзка с изпълнението на Програма „Минерални води“

През 2018 година след приключване на тръжните процедури са сключени шест договора за финансиране с максимална субсидия от НДЕФ в размер общо на 2 164 698 лева. НДЕФ осъществява и контрол по фактическото изпълнение и плащанията по проектите. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите. Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма „Минерални води“ се извършват по банков път.

22. Поети ангажименти във връзка с изпълнението на образователните проекти

През 2018 година Фондът се включи активно в изпълнението на двата нови образователни проекта. Осигуреното съфинансиране от страна на НДЕФ е 16 150 лева за проект “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища”. Проект “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ се изпълнява на база заложен часове за изпълнение и платима часова ставка.

23. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

24. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Ръководството на 26 март 2019 г.

Получилите годишните награди на НДЕФ получиха първите поздравление от Клуба на лауреатите в конкурса на името на Мими Праматарова

Годишното събитие на НДЕФ за обсъждане на най-актуалните теми от неговата дейност, представяне на годишния отчет и връчване на годишните награди се проведе в Политехническият музей в София

„НДЕФ е добре управлявана, високоефективна публична институция, финансираща дейности в областта на опазване на околната среда, притежаваща незначителни недостатъци и голям актив, което го прави изключително ценна и уникална по рода си институция в България.

В случай на осигурена категорична подкрепа от страна на правителството фондът притежава необходимия потенциал за изпълнение на многократно по-значима роля при мобилизиране и управление на финансови ресурси, предназначени за осигуряване на съответствие с екологичните изисквания на ЕС в периода на присъединяване.”

*Из „Преглед и оценка на Националния доверителен екофонд”, представен от **Æquilibrium Consulting GmbH** по поръчка на Германското федерално министерство за сътрудничество и развитие (септември 2003 г.), по линия на Пакта за стабилност.*

„Представянето на НДЕФ е много добро по отношение на съответствие, ефективност, устойчивост и оказване на въздействие. Дейностите на фонда в голяма степен съответстват на Добрите практики за управление на публичните разходи за околната среда. Наистина впечатляващо е това, че фондът успява да поддържа висок професионализъм и постига целите си в много сложна обстановка, характерна за всички страни в преход.

Благодарение на това си представяне НДЕФ е изградил впечатляваща репутация сред международните институции и донори.”

*Из „Оценка на Националния доверителен екофонд и суаповото споразумение „Дълг срещу околна среда”, представена от **ECORYS SEE Researchand Consulting** (януари 2011 г.).*

„Всички дейности, допуснати и подкрепени като дейности за позеленяване, са изпълнени в съответствие с принципите на устойчивото развитие и с приложимите международни и национални закони, регламенти, правила, насоки и стандарти, включително чл. 87, 88 и 89 от Договора за създаване на Европейската общност, отнасящи се до държавната помощ.”

*Из „Окончателен независим одитен доклад за изразяване на сигурност по изпълнението на проекти, финансирани в рамките на Националната схема за зелени инвестиции”, изготвен от **Грант Торнтон ООД** (декември 2015 г.).*

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

бул. „Шипченски проход“, № 67 Б
1574 София, България
тел.: +359 2 973 36 37; 973 38 16
факс: +359 2 973 38 18
E-mail: ecofund@ecofund-bg.org

www.ecofund-bg.org
www.myclimate.bg